

VMESNO POROČILO O REZULTATIH INFRASTRUKTURNEGA PROGRAMA ZA LETO 2017

A. PODATKI O INFRASTRUKTURNEM PROGRAMU

1. Osnovni podatki o infrastrukturnem programu

Šifra programa	I0-0031-0618
Naslov programa	Naravna in kulturna dediščina
Vodja programa¹	12676 Jerneja Fridl
Trajanje programa	01.2015 - 12.2020
Izvajalec infrastrukturnega programa	618 Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti

2. Organizacijska/e enota/e (OE) izvajanja infrastrukturnega programa²

Zap. št.	Šifra OE	Naziv OE	Vodja OE	
1.	0618-005	Zgodovinski inštitut Milka Kosa	11698 Petra Svoljšak	
2.	0618-006	Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta	15690 Barbara Murovec	
3.	0618-004	Inštitut za arheologijo	15155 Anton Velušček	
4.	0618-007	Muzikološki inštitut	13137 Metoda Kokole	
5.	0618-011	Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije	11240 Marinka Lukšič-Hacin	
6.	0618-002	Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša	4617 Marko Snoj	
7.	0618-008	Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede	6442 Marko Juvan	
8.	0618-009	Inštitut za slovensko narodopisje	9443 Ingrid Slavec Gradišnič	
9.	0618-015	Glasbenonarodopisni inštitut	14493 Drago Kunej	
10.	0618-017	Inštitut za kulturno zgodovino	22572 Gregor Pobežin	
11.	0618-018	Inštitut za kulturne in spominske študije	27738 Tanja Petrović	
12.	0618-012	Inštitut za raziskovanje krasa	8099 Tadej Slabe	
13.	0618-010	Geografski inštitut Antona Melika	8294 Drago Perko	

Zap. št.	Šifra OE	Naziv OE	Vodja OE	
14.	0618-001	Paleontološki inštitut Ivana Rakovca	5794 Špela Goričan	
15.	0618-013	Biološki inštitut Jovana Hadžija	19326 Matjaž Kuntner	
16.	0618-014	Inštitut za antropološke in prostorske študije	18930 Ivan Šprajc	
17.	0618-016	Družbenomedicinski inštitut	15883 Lilijana Šprah	
18.	0618-003	Filozofski inštitut	2155 Radivoj Riha	
19.	0618-019	Založba ZRC	34281 Aleš Pogačnik	

B. REZULTATI DELA INFRASTRUKTURNEGA PROGRAMA

3. Opis glavnih rezultatov in doseganja ciljev infrastrukturnega programa³

SLO

V ZRC SAZU so aktivnosti infrastrukturne skupine večnivojske in zaradi 19-tih organizacijskih enot tudi zelo raznovrstne. Obsegajo tako skupno podporo ZRC SAZU kot tudi dejavnosti infrastrukturnih sodelavcev v posamičnih organizacijskih enotah. Večji del infrastrukturne podpore je bil v letu 2017 namenjen nacionalnim raziskovalnim programom ter nacionalnim raziskovalnim in aplikativnim projektom. V letu 2017 so sodelavci infrastrukturnega programa tehnično in strokovno podpirali 17 raziskovalnih programov, ki so potekali v ZRC SAZU, in en zunanji program, 44 temeljnih in aplikativnih raziskovalnih projektov, katerih nosilci smo bili sami, in 36 projektov, pri katerih smo sodelovali. V manjšem obsegu se je infrastrukturna dejavnost vključevala tudi v sedem podoktorskih projektov in v dvanajst ciljno naravnanih projektov (CRP). Sodelovanje infrastrukturnih sodelavcev se je razširilo tudi na 15 projektov, ki so jih financirala ministrstva in agencije, dva občinska projekta in 18 tržnih.

A. Skupne infrastrukturne dejavnosti

Večji skupni infrastrukturni projekt ZRC SAZU, ki smo ga začeli leta 2015 in se je nadaljeval tudi v leto 2017, je bil dodajanje novih številčk znanstvenih serijskih publikacij v repozitorij za elektronsko založništvo znanstvenih publikacij. Na naslovu <http://ojs.zrc-sazu.si/> so zdaj javno dostopne vse številke naslednjih serijskih publikacij: *Acta Carsologica*, *Acta geographica Slovenica*, *De musica disserenda*, *Hacquetia*, *Jezikoslovni zapiski*, *Folia biologica et geologica*, *Filozofski vestnik* in *Primerjalna književnost*. Slednja izhaja v okviru Slovenskega društva za primerjalno književnost, ki smo ji podobno kot Biblioteki SAZU ponudili infrastrukturno podporo pri predstavitvi njihovih serijskih publikacij. Prav tako smo podpisali pogodbo tudi za programsko podporo objavi revije Knjižnica, ki je znanstvena revija za področje bibliotekarstva in informacijske znanosti. Izdajata pa jo Zveza bibliotekarskih društev Slovenije (ZBDS) in Narodna in univerzitetna knjižnica (NUK). Dostopna je na spletnem naslovu: <https://knjiznica.zbds-zveza.si/knjiznica/index>.

V preteklem letu smo se lotili tudi testiranja prosto dostopnega programa *Open Monograph Press* za urejanje in predstavitev znanstvenih monografij. Za naše potrebe je sistem uporaben, zato smo testno že postavili monografijo MoMoWo, ki pa še ni javno dostopna, ker je pripravljena v testni različici. Preskusili smo tudi avtomatiziran vnos metapodatkov v OMP iz baze podatkov knjižnih izdaj Založbe ZRC.

Potekala so dela za izdajo tretjega in četrtega zvezka *Novega Slovenskega biografskega leksikona* (gesla o osebnostih in družinah, katerih priimki se začenjajo s črkami od Ble do Byh, C in Č) ter dela na spletnem portalu *Slovenska biografija*. Razširjeni uredniški odbor NSBL se je sestel marca in septembra, ožje uredništvo pa na štirih sejah, na katerih je potekala obravnava vprašanj, povezanih z

redakcijo geselskih člankov ter drugih vprašanj, povezanih z NSBL in spletnim portalom *Slovenska biografija*. Redakcija geselskih člankov je potekala preko spletne aplikacije Google Drive. Za natis in objavo na spletnem portalu *Slovenska biografija* je bilo pripravljenih 166 gesel, za objavo na spletnem portalu pa tudi 849 gesel iz *Primorskega slovenskega biografskega leksikona* (osebnosti in družine, katerih priimki se začenjajo s črkami R, S in Š).

V sodelovanju z Biblioteko SAZU smo dokončali evidenco knjižničnega gradiva, ki smo jo vzpostavljali s pomočjo 270.000 skeniranih kataložnih listkov. Tako je od leta oktobra 2017 omogočeno iskanje knjižnega fonda ZRC SAZU in SAZU tudi na spletu: <http://katalog.sazu.si/>.

Založba ZRC, kamor sodita še knjigarna Azil, specializirana za humanistično in družboslovno literaturo, in Atrij, javni prostor za promocijo znanstvenoraziskovalnega dela ZRC SAZU, je v preteklem letu obdržala visoko številko pri revijalnih objavah. Z letnico 2017 je izšlo 26 številok revij. Nižje pa je bilo število monografskih publikacij, ki so se v primerjavi z letom 2016 zmanjšale za približno tretjino. Med 51 monografijami jih je 8 izšlo zgolj v enem od elektronskih formatov (pdf ali html). Konec leta 2017 je knjižni katalog Založbe ZRC štel 1217 knjig (vključno z drugimi izdajami in ponatise ter inštitutskimi izdajami): 771 naslovov (63,5 %) je izšlo v kateri od 52 zbirk (med njimi dve že zaključeni); več kot tretjina teh knjig je v prodaji (kot tiskane knjige). Na predstavitvenem portalu ZRC SAZU jih je 284 prosto dostopnih v pdf obliki. Na portal Google Books smo oddali 670 knjig; obiskovalci so si v njih (od maja 2012) ogledali več kot 15 milijonov strani.

Inštituti ZRC SAZU so med letoma 1993 in 2017 pod naslovi 14 revij (štiri so že ugasnile) izdali 536 številok (pred letom 1993 še 197). Večina je digitalno dostopna bodisi prek ZRC-ovega revijalnega spletišča Open Journal Systems (OJS) ali NUK-ovega portala dLib.

Prodajno-promocijsko je Založba v letu 2017 sodelovala na 71 prireditvah (24 jih je tudi sama organizirala) ter pripravila dve prodajni akciji in dva tiskana prodajna kataloga (spomladanskega in letnega). Prireditve Založbe ZRC in Knjigarne Azil že drugo leto tudi redno snemajo na video. Arhiv posnetkov, ki ga ponujajo na ogled na YouTube kanalu ZRC SAZU, šteje 207 video posnetkov z več kot 100 prireditvami, med drugim tudi novinarskih konferenc Založbe ZRC in pogovorov Knjigarne Azil.

B. Infrastrukturne dejavnosti osemnajstih organizacijskih enot

Zgodovinski inštitut Milka Kosa (ZIMK)

Sodelavke in sodelavci Zgodovinskega inštituta Milka Kosa so raziskovali slovensko zgodovino od zgodnjega srednjega veka do konca prve svetovne vojne. Temeljno vsebinsko usmeritev raziskovalnega in infrastrukturnega dela je v preteklih letih predstavljala:

- podatkovna zbirka umrlih za posledicami španske gripe v letih 1918-1919
- podatkovna zbirka za spletni historični atlas Kranjske v 19. stoletju;
- dopolnjevanje in vzdrževanje spletne aplikacije Historična topografija Slovenije ter priprava nove, izpopolnjene verzije;
- gradivo za elektronsko zbirko Spomeniki 1. svetovne vojne, objavljeno na portalu SI-DIH;
- evidenca padlih Slovencev v 1. svetovni vojni;
- javne plemične diskusije Gradovi na razpotju (aprila 2017 diskusija na temo Vizije za celovit pristop k reševanju grajske dediščine na Slovenskem);
- sodelovanje (glavno uredništvo, področno uredništvo, avtorstvo) pri Novem Slovenskem biografskem leksikonu;
- zbirka Centralna kartoteka srednjeveških listin;
- organizacija in soorganizacija znanstvenih konferenc (*Gradovi na razpotju: Vizije za celovit pristop k reševanju grajske dediščine na Slovenskem*, 19. 4.; *István Széchenyji - iz vizije v dejanja*. soorganizatorji Madžarski kulturni center v Ljubljani, Balassijev inštitut, 6. 6.; *Marija Terezija – razsvetljena reformatorica in babica Srednje Evrope*, 7.–9. 6., *Muzeji in zamolčane zgodovine*, 7. 10.; *From Victory to Defeat, from Defeat to Victory. The Austro-Italian Front from Caporetto to Vittorio Veneto*. soorganizatorji Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Znanstveno-raziskovalno središče Koper, Muzej novejšje zgodovine Slovenije, UMR Sirice, Paris, LabEx EHNE, Paris, Institut national des langues et civilisations orientales, CREE, Paris, Istituto Storico Italo Germanico – FBK, Trento, Università di Padova, 12.–13. 10., *Na obrobjih velike vojne: kulturne in prosvetne razmere na Reki, v Pulju, Ljubljani in Gorici 1914–1918*, 27. 10., *Prelomni dogodki leta 1917*. soorganizatorji Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, Zgodovinsko društvo dr. Franca Kovačiča v Mariboru, Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Inštitut

za novejšo zgodovino, Inštitut Nove revije, 5.–7. 12.)

- delo v specializirani knjižnici (v Ljubljani se hrani tudi znanstveni del rokopisne in knjižne zapuščine Franca in Milka Kosa ter Boža Otorepca, v izpostavi na Raziskovalni postaji v Novi Gorici pa zapuščina Henrika Tume), sodelovanje z uporabniki.

Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta (UIFS)

Osnovna infrastrukturna dejavnost je bila podpora raziskovalnemu programu Slovenska umetnostna identiteta v evropskem okviru, temeljnima projektoma Profano v sakralnem: reprezentacija posvetnih interesov v cerkveni umetnosti in Umetnostna prezentacija plemstva: Naročništvo na Štajerskem v zgodnjem novem veku, ter aplikativnima projektoma Mapiranje urbanih prostorov slovenskih mest v zgodovinskem okviru: modernistična Nova Gorica in njeni konteksti in Likovna umetnost med cenzuro in propagando od srednjega veka do konca prve svetovne vojne, ter mednarodnemu kulturnemu projektu MoMOWo – *Women's creativity since the Modern Movement/Ženska ustvarjalnost od modernizma dalje, drugim manjšim projektom*. Del infrastrukture je potekal kot delo v specializirani knjižnici in sodelovanje z uporabniki, zlasti na področjih spomeniškega varstva, kulture in izobraževanja (muzeji, galerije, univerze, civilna družba). Pomembnejši infrastrukturni dosežki so:

- korpusi in zbirke, sistematična fotodokumentacija umetnostnih spomenikov Slovenije;
- zbirke: korpus srednjeveške stavbne plastike na Slovenskem, pot po baročni Ljubljani, samostani na Slovenskem, leksikon umetnikov, ikonografija, umetnostni spomeniki Slovenije, virtualna knjižnica in zbirka umetnost mesta Maribor in mesta Nova Gorica;
- priprava arhitekturnih posnetkov v digitalni obliki;
- priprava digitalnih vsebin;
- podpora pri izdajanju publikacij (*Umetnostna kronika, Acta historiae artis Slovenica*), zbirki *Umetnine v žepu* (Marjeta Ciglencečki: *Forma viva Maribor (1967–1986)*), zbirki Umetnostna topografija Slovenije: Upravna enota Trbovlje, knjigi Damjana Prelovška: Jože Plečnik. Arhitektura večnosti. Teme, metamorfoze, ideje, pripravi razstav (npr. Štajerski Herkul; Plečnikove vizije mesta: neuresničeni projekti za narodovo prestolnico; Pisemska pričevanja iz zgodnjega delovanja Franceta Steleta), mednarodnem sodelovanju (mdr. RIHA), organiziranju konferenc, ozaveščanju javnosti in prenosu znanja na uporabnike.

Inštitut za arheologijo (IZA)

Sodelavci inštituta so opravljali infrastrukturno dejavnost tako v okviru programa kot posameznih projektov. Program Arheološke raziskave je usmerjen v temeljne raziskave, katerih cilj je pridobivanje novih znanj o razvoju človeka in družbe v najstarejših obdobjih jugovzhodno-alpskega prostora. V preteklem obdobju so:

- nudili tehnično in strokovno podporo pri izvajanju programa in projektov;
- vodili terensko in laboratorijsko delo (meritve, izkopavanja, pripravo palinoloških in arheobotaničnih vzorcev za laboratorijske analize ter obdelavo arheozoološkega gradiva);
- obdelali terensko dokumentacijo;
- izdelali in oblikovali grafično dokumentacijo (risarsko dokumentiranje arheoloških najdb, izdelava načrtov, skeniranje in priprava slikovnega gradiva za tisk, razstavne plakate in oblikovanje panojev);
- vzpostavili podatkovne zbirke in popise za nadaljnje analize ter vrednotenja arheoloških podatkov;
- nudili tehnično in strokovno podporo pri objavah in prezentacijah raziskav;
- urejali digitalne zbirke: ARKAS, ZBIVA, PTUJ, LIBERA, DIGITALNI ARHIV arheoloških raziskav, podatkovno zbirko poznoantične naselbinske keramike z območja Slovenije, spletno zbirko člankov v Arheoloških vestnikih, spletno zbirko člankov v *Studia mythologica Slavica*, zbirko spletnih monografij Inštituta za arheologijo;
- urejali analogne zbirke: Topografski zapisniki (zbirka terenskih zapisnikov arheoloških najdišč), Elaborati in poročila (zbirka dokumentov arheoloških terenskih akcij), Fototeka (zbirka fotografskih posnetkov arheoloških terenskih akcij in gradiva), Planoteka (zbirka načrtov in geodetskih posnetkov arheoloških najdišč Slovenije), Katalog inštitutskega knjižničnega fonda;
- urejali naravoslovne referenčne zbirke za arheologijo: zbirka arheozooloških vzorcev, zbirka makrobotaničnih vzorcev, zbirka palinoloških vzorcev;
- tehnično urejali, oblikovali (*E-Monographiae Instituti Archaeologici Sloveniae*) in pripravili za tisk publikacije (*Arheološki vestnik, Opera Instituti Archaeologici Sloveniae*);
- organizacija nacionalno pomembnega znanstvenega sestanka *Dolgoročne spremembe okolja 2017* in soorganizacija *8. Grošljevega simpozija*.

Muzikološki inštitut (MI)

Infrastrukturna dejavnost Muzikološkega inštituta podpira raziskovanje nacionalne glasbene dediščine od srednjega veka do 20. stoletja in se zrcali v naslednjih aktivnostih:

- nacionalni Register starejše glasbene dediščine na Slovenskem RISM (Répertoire International des Sources Musicales) v sodelovanju s centralno redakcijo v Frankfurtu na Majni; skupaj že 1555 popisanih enot iz slovenskih arhivov in knjižnic;
- mednarodni elektronski popis glasbene literature (= RILM - Répertoire International de Littérature Musicale s sedežem v New Yorku);
- spletna knjižna zbirka *Slovenska glasbena dediščina* (<http://ezb.ijs.si/sgd>);
- sedma sezona petih letnih koncertov cikla *Harmonia concertans – Stara glasba na Novem trgu*;
- izdajanje serije znanstvenokritičnih notnih izdaj starejše glasbene dediščine *Monumenta artis musicae Sloveniae* in podserije *Supplementa* (skupaj že 66 zvezkov);
- priprava priložnostne razstave v sodelovanju z Umetnostnozgodovinskim inštitutom Franceta Steleta »Muzika in ples, to je vse kar potrebujete« v gradu Slovenska Bistrica;
- priprava gesel za Novi SBL in in področno uredništvo za glasbo, prirejanje glasbenih matinej za ZRC SAZU, izdajanje licenčnih kopij posameznih skladb iz zbirke MAMS, vodenje in urejanje knjižnice, podpora pri izdajanju knjižnih izdaj (J. Sonj).

Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije (ISIM)

Inštitut, katerega prioriteta naloga je preučevanje narodne in kulturne identitete slovenskega izseljenstva in raziskovanje različnih vidikov priseljevanja, je nadaljeval z informacijsko, dokumentacijsko in prezentacijsko dejavnostjo na področju migracijskih študij, predvsem z zbiranjem, obdelavo, arhiviranjem, digitalizacijo in objavljanjem podatkov o Slovencih po svetu in priseljencih v Sloveniji. Pomembnejši dosežki so:

- zaokrožena in javno objavljena zbirka Življenjske zgodbe (<http://zgodbe.zrc-sazu.si/index.html#gradiva>), ki jo sodelavci dopolnjujejo;
- ureditev in podpora selitvi arhivsko-dokumentacijskega gradiva s področja, ki ga pokriva ISIM v center na Lgu;
- prevzem in ureditev arhivske zbirke in knjižničnega gradiva dr. Marjana Drnovška v trajno last in uporabo;
- podpora raziskovalcem pri terenskem delu v BiH, Avstriji in po Sloveniji, ki obsega evidentiranje, urejanje in digitaliziranje raznovrstnega terenskega gradiva;
- sodelovanje pri izdajanju raznih znanstvenih in strokovnih publikacij, organiziranju izobraževanj za učitelje s področja medkulturnega izobraževanja, pri izvedbi več mednarodnih strokovnih srečanj v Ljubljani;
- razvoj in objava e-učilnice za izobraževanje z gradivi s področja krepitev socialnih in državljskih kompetenc strokovnih delavcev (<https://lezdrugimismo.si/sl/e-ucilnica>);
- razvoj in objava e-observatorija s področja varnosti in zdravja pri delu napoteni delavcev (v angl. jeziku: Transnational Observatory on Occupational Safety and Health of Posted Workers) (<http://www.poosh.eu/>);
- podpora mednarodnemu podiplomskemu študiju migracij MA - Migration and Intercultural Relations (Erasmus Mundus);
- priprava gesel za Novi SBL II in področno uredništvo za izseljenstvo;
- urednikovanje in izdaja revije *Dve domovini/Two Homelands*, zbirka *Migracije*.

Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša (ISJFR)

Infrastrukturalna dejavnost Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša, ki se v Sloveniji edini ukvarja s temeljnimi raziskavami slovenskega jezika in dobiva v ta namen tudi dodatna infrastrukturna sredstva Slovenske akademije znanosti in umetnosti, je temeljila na:

- podpori raziskovalnemu programu Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju;
- urejanju več izredno obsežnih podatkovnih zbirk;
- leksikografiji in izdelovanju lingvističnih atlasov;
- digitalizaciji jezikovnega gradiva in pripravi besedilnega korpusa za vključitev v program besednih skic;
- razvoju sistemov za geolingvistično predstavitev narečnega gradiva;
- vzdrževanju besedilnega korpusa;
- vzdrževanju ustreznih računalniških slovaropisnih aplikacij;
- vzpostavitvi in vzdrževanju terminološkega portala *Terminologišče* (<http://isjfr.zrc-sazu.si/terminologisce#v>);
- izvajanju aktivnosti v *Jezikovni svetovalnici* (<http://isjfr.zrc-sazu.si/svetovalnica#v>), kjer odgovarjajo na jezikovna vprašanja, ki jih zastavlja zahtevnejša jezikovna javnost;
- izvajanju aktivnosti v *Terminološki svetovalnici* (<http://www.fran.si/152/terminolosko-svetovanje>), kjer odgovarjajo na jezikovna vprašanja strokovnjakov različnih strok;
- pripravi nove izdaje *Slovarja slovenskega knjižnega jezika*, ki izhaja na portalu Fran kot rastoči

slovar;

- vzpostavitvi in nadgrajevanju slovarskega portala *Fran* (www.fran.si), ki združuje slovarje, slovenistične jezikovne vire in portale, ki so nastali ali še nastajajo na inštitutu;
- uredniški dejavnosti dveh revij, *Jezikoslovni zapiski* in mednarodni *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies* ter treh knjižnih zbirk, *Slovarji*, *Linguistica et philologica* in *Lingua Slovenica*.

Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede (ISLLV)

Rezultate infrastrukturne dejavnosti inštituta je mogoče strniti v več vsebinskih sklopov:

- prijava projekta digitalizacije kartotek literarnih terminov in tujih avtorjev v sodelovanju s kolegi iz UNG in FRI;
- dopolnjuje se spletni Register slovenskih rokopisov 17. in 18. stoletja; to je prvi digitalni register rokopisov v Sloveniji;
- v repozitoriju eZMono - Elektronske znanstvene monografije je bilo po standardih digitalnih znanstvenih izdaj v sodelovanju z GNI objavljeno Dravčevo delo Glasbena folklor Prlekije, v sodelovanju z ZIMK pa Golčevo delo Slovenske oporoke in prisežna besedila o oporokah (1671–1850);
- eZISS: Elektronske znanstvenokritične izdaje slovenskega slovstva ponujajo znanstveno predstavitev besedil od srednjega veka do 20. stoletja s faksimili, prepisi, kritičnim aparatom in avdiovizualnimi posnetki, prosto dostopno na svetovnem spletu;
- *Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev* - izšla sta dva nova zvezka zbirke; vse izdaje omogočajo tudi digitalno objavo;
- uvedena je bila nova knjižna zbirka *Apes academicae*, njen prvi zvezek pa je monografija Monike Deželak Trojar o Scönlebnju;
- urejanje področja literature in literarnih ved v Slovenskem biografskem leksikonu II;
- v sodelovanju z dr. Alešem Vaupotičem je bilo zaključeno vzdrževanje in urejanje spletišča Evropske mreže za primerjalno literarno vedo (REELC/ENCLS).

Inštitut za slovensko narodopisje (ISN)

Inštitut gradi dva obsežnejša dokumentacijska oz. arhivska razdelka: t. i. Arhiv snovne in nesnovne dediščine in specialno Zbirko avdiovizualne dokumentacije. V letu 2017 je:

- Arhiv snovne in nesnovne dediščine nadaljeval z dokumentiranjem gradiva: (a) zapuščine akad. dr. Milka Matičetovega (pisno gradivo, fotografije, magnetofonski zapise, strokovna knjižnica); (b) skeniranih je bilo 30 terenskih zvezkov, urejeno tonsko gradivo, 116 listov rokopisov iz Terske doline in 404 listov zapisov pripovedi T. Vajtave, skenirani rokopisni in tipkopisi zbirke pregovorov, ugank in iger A. Bollharja; (c) zapuščine prof. Janeza Dolenca; (d) posojene zapuščine Lajka Milisavljevića (digitalizacija 1600 diapozitivov); (e) sproti je bilo urejeno terensko slikovno, zvočno in pisno gradivo tekočih raziskav; (f) skenirano in digitalizirano je bilo gradivo za potrebe publikacij v pripravi;
- Digitalni arhiv v AVL obsega 156 zbirk s 3247 fotografijami; z geslom je dostopen v omrežju ZRC SAZU (<http://isn3.zrc-sazu.si/fototeka/index.php>);
- Zbirka avdiovizualne dokumentacije je do konca leta 2017 narasla na 1559 enot, digitalizirana metapodatkovna zbirka je dostopna v omrežju ZRC SAZU (http://isn3.zrc-sazu.si/avl_arhiv/index.php);
- v sodelovanju s Slovenskim etnološkim društvom je AVL organiziral vsakoletni mednarodni posvet in festival *Dnevi etnografskih filmov*;
- AVL je vodil *Poletno šolo vizualne etnografije*.
- dokumentacijski oddelek je raziskovalkam in raziskovalcem pomagal pri pripravi njihovih objav, nastopov (znanstvena in strokovna srečanja, mediji idr. javna predavanja) in pripravi novih raziskovalnih projektov;
- izdajanje znanstvenih revij *Studia Mythologica Slavica* in *Traditiones*;
- vzdrževanje spletnih strani inštituta;
- sodelovanje pri *Novem slovenskem biografskem leksikonu* (področno uredništvo za etnologijo in antropologijo, avtorstvo);
- sodelovanje pri projektu digitalne humanistike DARIAH.

Glasbenonarodopisni inštitut (GNI)

Inštitut s kontinuiranimi in specifičnimi folklorističnimi in etnološkimi raziskavami osvetljuje vprašanje izvora, recepcije, posredovanja in spreminjanja prvih ljudske duhovne kulture in oblikuje kulturno identiteto Slovencev. Opravljene so bile predvsem naslednje naloge:

- sistematična digitalizacija zvočnega arhivskega gradiva in obdelava ter priprava gradiv s pomočjo avdio postaje;

- zaščita, dokumentiranje, obdelava, digitalizacija in arhiviranje zvočnega, fotografskega in video gradiva ter notnih zapisov rokopisnih transkripcij, pridobljenih na terenu ali iz drugih virov;
- priprava in obdelava zvočnega, avdio, video in foto gradiva za razne multimedijske publikacije (avdio zgoščenke, video produkcije in drugo);
- strokovna pomoč sodelavcem – tehnični nasveti pri pripravi snemalnih naprav, pregled posnetega gradiva in pomoč pri snemanju;
- podpora pri vzdrževanju in upravljanju baz podatkov s pomočjo metapodatkovnega, korpusnega strežniškega sistema;
- prenos, obdelava, pregled in priprava terenskega gradiva za arhiviranje;
- urejanje in varovanje slikovnega in tekstovnega gradiva ter dokumentacije;
- obdelava knjižničnega gradiva, njegovo urejanje, hranjenje in omogočanje dostopa javnosti;
- urejanje in vzdrževanje spletnih strani inštituta;
- sodelovanje pri izvedbi prireditvev, znanstvenih posvetov in razstav: posvet *Ali slišimo glasbe manjšin?* v okviru projekta *Glasba in etnične manjšine: (trans)kulturalna dinamika po letu 1991*, Ljubljana, Atrij ZRC, 19. 10., razstava *Zvoki Ljubljane*, Ljubljana, Atrij ZRC, 12.–19. 10., Dokumentarni film *Pentaptih – pa se sliš ...*, ki predstavlja vlogo in pomen zvonov, zvonjenja in pritrkavanja v smledniški župniji, in je nastal v sodelovanju Glasbenarodopisnega inštituta ZRC SAZU, KUD JaReM in Studia MEG; premierna predstavitev Ljubljana, Atriju ZRC, 4. 12., prireditve *Večer slovenske ljudske glasbe*, ki vsako jesen v Atriju ZRC javnosti predstavlja ljudskoglasbeno izročilo - prireditve Radio Slovenija tudi posname in predvaja na 1. programu;
- podpora pri izdajanju publikacij (monografija *What to do with folklore*, monografija *Music from both sides: gramophone records made by Matija Arko and the Hoyer Trio*, Slovar zvonjenja in pritrkavanja, e-izdaja *Glasbena folklor Prlekije*, strokovna monografija *Haloško petje na tretko*) in pomoč pri urejanju knjižnih zbirk (*Folkloristika*, *Folkloristični zvezki*), zbirke zvočnih publikacij (*Iz arhiva Glasbenarodopisnega inštituta: CD Hodili so jih poslušat*, *CD Haloško petje na tretko*) in znanstvene revije (*Traditiones*).
- sodelovanje pri informatizaciji in ureditvi Digitalne zbirke gramofonskih plošč (DZGP) ter pripravi za predstavitev na spletu.

Inštitut za kulturno zgodovino (IKZ)

Osrednji del infrastrukturne dejavnosti inštituta za kulturno zgodovino je povezan s posodobitvijo slovenskega biografskega leksikona), ki bo nadgradnja izjemne leksikografske publikacije, ki je izhajala celih 65 let, od leta 2009 pa je javno dostopna tudi prek svetovnega spleta. Pri prenovljeni izdaji sodelujejo strokovnjaki z vseh 18 inštitutov in Založbe ZRC in večje število zunanjih avtorjev. V okviru potekajočega infrastrukturnega programa so:

- v bio-bibliografski podatkovni zbirki oblikovali več sto novih osebnih map in dopolnjevali obstoječe;
- posodobili geslovnik za Novi Slovenski biografski leksikon;
- zbirali in urejali arhivsko gradivo;
- pripravili gesla, objavljena v Primorskem slovenskem biografskem leksikonu, za objavo na spletnem portalu Slovenska biografija;
- izdali drugi zvezek Novega Slovenskega biografskega leksikona (osebnosti s priimki B--Bla), tretji je tik pred izidom.

Inštitut za kulturne in spominske študije (IKŠŠ)

Programsko zelo interdisciplinarno usmerjen inštitut je infrastrukturno dejavnost usmerjal v:

- dopolnjevanje zbirke partizanskih in domobranskih spomenikov na Slovenskem;
- urejanje zbirke spomenikov in prostorov socialistične industrijske kulturne dediščine na prostoru nekdanje Jugoslavije;
- dopolnjevanje in urejanje zbirke partizanskih pesmi z notami;
- vzpostavitev, dopolnjevanje in urejanje spletnega zemljevida z zvoki Ljubljane (<http://citysonicecology.com/ljubljana-sound-map/>; <http://soundsofljubljana.zvonjenje.si>)
- vzpostavitev, dopolnjevanje in urejanje spletnega portala Sound Struggles (<http://soundstruggles.com/map-with-sounds-of-protests/>)
- posodabljanje in vzdrževanje spletnih strani inštituta, raziskovalnega bloga in spletne strani tekočih projektov;
- strokovno tehnična podpora pri organizaciji predavanj;
- uredniško in strokovno-tehnično delo pri knjižni zbirki Kulturni spomin Založbe ZRC;
- knjižnična dejavnost Inštituta za spominske in kulturne študije.

Inštitut za raziskovanje krasa (IZRK)

V zadnjih letih posveča inštitut vse več pozornosti preučevanju ekoloških zmogljivosti krhke kraške

pokrajine, njenemu varovanju in smiselnemu načrtovanju življenja v njej, zato je infrastrukturna dejavnost obsegala:

- povečanje vsebinskega obsega 41 zbirk s področja speleologije, geologije, geomorfologije, hidrologije in ekologije, kar pomeni kvalitetnejšo osnovo za nadaljnje delo v okviru programa Raziskovanje krasa ter več mednarodnih in nacionalnih projektov;
- vzorčenje sedimentov, kamnin in sige ter njihovo obdelavo;
- geodetske meritve kraških jam in dopolnjevanje, urejanje in obdelavo zbirke Kataster kraških jam v Sloveniji, ki jo inštitut vodi skupaj z Jamarsko zvezo Slovenije in Društvom za raziskovanje jam Ljubljana;
- zvezne meritve jamske mikroklimе, na notranjskem krasu pa zvezne meritve fizikalnih parametrov preniklih in izvirnih voda ter zajem vzorcev za kemijske analize v laboratoriju;
- dopolnjevanje zbirke sledenj podzemnih kraških tokov, ki tako obsega osnovne podatke in reference 248 registriranih sledenj, zbirke kraških skalnih oblik, ki obsega več kot 20.000 fotografij, ter zbirke rezultatov monitoringov v Postojnskem in Predjamskem jamskem sistemu;
- celoletne zvezne terenske meritve padavin v okviru dolgoletnih monitoringov jamske klime in kraških voda z vzporednimi analizami;
- kombinirane sledilne poskuse na območju matičnega in osamelega krasa; vzeti in analizirani so bili številni vzorci kamnin in sedimentov kot tudi biološki in mikrobiološki vzorci;
- geodetska izmera dela Postojnske jame;
- organizacijo vsakoletne mednarodne krasoslovne šole;
- izdelavo številnih grafičnih strokovnih podlag.

Geografski inštitut Antona Melika (GIAM)

Infrastrukturne dejavnosti Geografskega inštitut Antona Melika so vezane predvsem na številne mednarodne in nacionalne projekte, zemljepisni muzej in zemljepisno knjižnico, fizičnogeografski laboratorij, sedem periodičnih publikacij, digitalno kartografijo in geografski informacijski sistem ter tri stalne simpozije:

- zbiranje, upravljanje, hranjenje in obdelovanje geokodiranih podatkov za najrazličnejše projekte;
- fizikalno-kemijske analize v fizičnogeografskem laboratoriju;
- pridobivanje podatkov z brezpilotnim letalnikom;
- GIS-analize fizičnogeografskih, humanogeografskih in regionalnogeografskih slojev za zahtevnejše prostorske analize;
- priprava kartografskega gradiva in izdelovanje digitalnih zemljevidov za objave znanstvenih izsledkov raziskav;
- administrativno vodenje mednarodnih projektov;
- stalne meritve ledenika pod Skuto in Triglavskega ledenika od leta 1946 ter dopolnjevanje podatkov za bazo World glacier monitoring service (http://www.geo.uzh.ch/microsite/wgms/fog/wgms_2012_fogX.pdf);
- priprava razstav in publikacij o slovenskih ledenikih (na primer tisk slovenske in angleške različice razstave Zeleni plaz – včeraj, danes, jutri ob 70-letnici rednih opazovanj Triglavskega ledenika);
- delovanje spletne kamere na Kredarici za spremljanje Triglavskega ledenika v živo prek spleta;
- uredniško in strokovno-tehnično delo pri znanstveni reviji *Acta geographica Slovenica* ter knjižnih zbirkah *Geografija Slovenije*, *Georitem*, *GIS v Sloveniji*, *Regionalni razvoj*, *Naravne nesreče* in *Geoscapes*;
- vzpostavljanje, delovanje in urejanje sistema Open Journal System za avtomatizirano urednikovanje in vnos vseh števil revij v arhiv;
- digitalizacija starejših števil geografskih revij in elaboratov;
- urejanje geografskega fotoarhiva;
- pripravljanje spletnih strani in objavljanje digitaliziranih enot na medmrežju;
- vzpostavitev in urejanje GEA (Geografskega e-atlasa), ki vsebuje tematske zemljevide za Slovenijo;
- organizacijsko, uredniško in strokovno-tehnično delo pri znanstvenih posvetih Geografski informacijski sistemi v Sloveniji, Regionalni dnevi in Naravne nesreče v Sloveniji;
- arhiviranje in digitaliziranje starejšega kartografskega, fotografskega in drugega arhivskega gradiva, ki ga katalogizirata in urejata zemljepisni muzej in zemljepisna knjižnica;
- spremljanje, dokumentiranje in ugotavljanje ogroženosti zaradi naravnih nesreč ter vzpostavitev podatkovne baze;
- delovanje zemljepisne knjižnice (vzpostavljanje internih katalogov, izposoja, mednarodna izmenjava publikacij, selekcija gradiva itd.);
- delovanje Zemljepisnega muzeja (razstave, predavanja, vodenje sedmih muzejskih zbirk itd.);
- popularizacija znanstvenih dosežkov v najrazličnejših medijih.

Paleontološki inštitut Ivana Rakovca (PIIR)

Paleontološki inštitut Ivana Rakovca, ki je specializiran za tri temeljna področja geologije – paleontologijo, stratigrafijo in sedimentologijo, je v okviru infrastrukturnega programa opravljal naslednje dejavnosti:

- podpora raziskovalnemu programu Paleontologija in sedimentarna geologija in raziskovalnim projektom;
- terenske raziskave mezozojskih in kenozojskih bazenskih, platformnih in terestričnih karbonatov v Sloveniji, Španiji, Avstriji in na Hrvaškem; laboratorijska preparacija kamnin in fosilov;
- na vrstičnih elektronskih mikroskopu so posneli 3500, na petrografskih mikroskopih 2000 digitalnih fotografij. Izdelali so 65 standardnih, 140 impregniranih in 125 poliranih zbruskov ter 30 izpirkov za mikropaleontološke raziskave. Pripravili so 30 vzorcev za analize stabilnih izotopov ogljika in kisika in 4 vzorce za radiokarbonske analize;
- geološke spremljave gradbenih del, namenjene evidentiranju in ohranjanju geološke naravne dediščine;
- vzdrževanje in rekonstrukcije optične in elektronske mikroskopije;
- dopolnitve digitalne in fizične podatkovne zbirke;
- publiciranje znanstvenih dosežkov.

Biološki inštitut Jovana Hadžija (BIJH)

Raziskovalci infrastrukturnega programa nudijo predvsem podporo raziskovalnemu programu Biodiverziteti: vzorci, procesi, predikcije in ohranjanje, ki obsega raziskave v Sloveniji in globalno. Dejavnost je v preteklem letu potekala predvsem:

- na terenu – vzorčenje, prepariranje in fotografiranje živali, nabiranje, fotografiranje in herbariziranje rastlin, popisovanje na transektih, floristične in vegetacijske popise, markiranje in štetje osebkov v populacijah, meritve okoljskih parametrov, vnos prostorskih podatkov na kartografske podlage ter fotografiranje;
- v inštitutskem laboratoriju in preko bilateralnega sodelovanja tudi v gostujočih laboratorijih v ZDA – sortiranje osebkov iz vzorcev, priprava preparatov za določanje vrst, mikroskopsko fotografiranje, gojenje in opazovanje pajkov, izolacija in čiščenje genomske DNA, pomnoževanje DNA in čiščenje PCR produktov ter genetske analize;
- v kabinetih na inštitutu ter na računalniških platformah – določanje vrst živali in rastlin, vnašanje podatkov in fotografij v podatkovno bazo, analiza tkivnih preparatov, računalniško obdelovanje sekvenc DNA, izvajanje filogenetskih analiz preko tujih strežnikov in urejanje rezultatov; dopolnjevanje podatkovnih zbirk (npr. FloVegSi);
- v zooloških mokrih in suhih zbirkah ter v herbariju – urejanje in etiketiranje herbarija ter zbirk metuljev, pajkov, tkiv in dednega materiala, vzdrževanje zbirk in zastrupljanje, vodenje zbirke vegetacijskih kart;
- v sklopu založniške dejavnosti redno objavljanje znanstvene revije *Hacquetia* v odprtem dostopu.

Inštitut za antropološke in prostorske študije (IAPŠ)

Inštitut združuje antropološke raziskave v najširšem smislu, z razvijanjem in aplikacijami metod in tehnik geografskih informacijskih sistemov (GIS) in daljinskega zaznavanja. Zato je tudi infrastrukturna dejavnost inštituta zelo specifična in je obsegala:

- razvijanje novih tehnik in metod obdelave podatkov, s težiščem na laserskem skeniranju, objektni klasifikaciji satelitskih posnetkov in uporabi metod strojnega učenja;
- razvoj algoritmov za popolnoma samodejno predobdelavo in obdelavo optičnih satelitskih posnetkov;
- pripravo digitalnih modelov reliefa iz podatkov različne kakovosti;
- arhiv satelitskih podatkov optičnih sistemov Landsat in Sentinel-2 ter radarskega sistem Sentinel-1 za območje Slovenije;
- inovativno generiranje novih spremenljivk, pomembnih pri modeliranju okolja, statistično analizo njihove pomembnosti, tehnike kognitivnega kartiranja in modeliranje naravne in kulturne pokrajine;
- kombinirane visokoločljivostne postopke zajemanja, razpoznavanja in vzdrževanja prostorskih podatkov;
- preučevanje mikroreliefnih oblik z zračnim laserskim skeniranjem;
- razvoj spletne kartografske aplikacije, povezane z javno dostopnimi podatkovnimi zbirkami: dopolnili so prikaze rezultatov arheološkega rekognosciranja v jugovzhodnem delu mehiške zvezne države Campeche;
- strokovno-tehnično podporo pri socialnoantropoloških raziskavah na Papui Novi Gvineji, v Albaniji, Srbiji in Sloveniji;
- izdelavo algoritmov za obdelavo lidarskih podatkov;
- modeliranje naravnih pojavov za potrebe kmetijstva in gozdarstva.

Družbenomedicinski inštitut (DMI)

Infrastrukturne dejavnosti inštituta se nanašajo na raznovrstno podporo potekajočih raziskovalnih vsebin, kot so duševno zdravje, stres, nasilje in stiske v digitalni dobi, migracijski in drugi demografski procesi, ambivalentni, solidarni in konfliktni odnosi med spoloma in generacijami različnih družbenih skupin. Infrastrukturne dejavnosti obsegajo:

- strokovne podlage za pripravo izobraževanj in izobraževalnih gradiv na področju obvladovanja nasilja v družinah in psihosocialnih obremenitev v delovnem okolju;
- promocijske aktivnosti na področju obvladovanja psihosocialnih tveganj na delovnem mestu in nasilja v družini, namenjene strokovni in laični javnosti (udeležba na strokovnih in znanstvenih srečanjih, obvestila v medijih);
- obveščanje javnosti in kritična preizpraševanja uporabe sodobnih naprednih orodij in tehnoloških intervencij na področju zdravstva (udeležba na strokovnih in znanstvenih posvetih, intervjuji v javnih medijih);
- izvedba pilotnih intervjujev z uporabniki in izvajalci zdravstvenosocialnih storitev na področju duševnega zdravja z namenom oblikovanja lokalno obveščene in uporabnikom prijazne spletne učilnice programa Krepitev duševnega zdravja;
- predstavitev zaključnih rezultatov projekta GARCIA in nacionalne publikacije zainteresirani javnosti v Ljubljani;
- predstavitev rezultatov tekočega raziskovalnega dela na mednarodnih konferencah: v Telciu (Romunija), Londonu (Velika Britanija), Helsinkih (Finska); Novi sad (Srbija);
- posodabljanje in vzdrževanje spletnih strani inštituta, in spletnih strani tekočih projektov.

Filozofski inštitut (FI)

Infrastrukturna dejavnost inštituta, ki temelji na štirih temeljnih problemskih oseh, in sicer filozofiji v razmerju z znanostjo, filozofiji v razmerju z umetnostjo, filozofiji v razmerju s politiko in filozofiji v razmerju s filozofijo, je bila udeležena kot:

- strokovno-tehnična podpora pri delu na raziskovalnem programu in projektih;
- strokovno-tehnična podpora pri Podiplomski šoli ZRC SAZU;
- strokovno tehnična podpora pri organizaciji kolokvijev in ciklusov predavanj;
- uredniško in strokovno-tehnično delo pri Filozofskem vestniku (oblikovanje slovenske filozofske terminologije);
- uredniško in strokovno-tehnično delo pri Založbi ZRC – Zbirki Philosophica in Historia Scientiae (oblikovanje slovenske filozofske terminologije);
- ažuriranje in posodabljanje spletnih strani Filozofskega inštituta in Filozofskega vestnika;
- knjižnična dejavnost Filozofskega inštituta ZRC SAZU (osrednja slovenska filozofska knjižnica);
- sodelovanju pri Novem Slovenskem biografskem leksikonu (področno uredništvo, avtorstvo);
- uredništvo letnega poročila ZRC SAZU o delu.

C. Sodelovanje v okviru evropskih raziskovalnih infrastruktur ESFRI

ZRC SAZU je zaradi vključenosti v štiri nacionalne iniciative v okviru Evropskega strateškega foruma za raziskovalne infrastrukture (ESFRI) del infrastrukturne dejavnosti namenili tudi izvajanju načrtanih aktivnostih DARIAH, LIFEWATCH, CLARIN in EPOS, katerih rezultati so natančneje za vsak program posebej predstavljeni v točki 12 v poglavju *Pomen za podporo sodelovanju pri mednarodnih infrastrukturnih projektih*.

4. Realizirana podpora infrastrukturnega programa raziskovalnim programom⁴

SLO

Temeljno poslanstvo infrastrukturnega programa *Naravna in kulturna dediščina* je bilo leta 2017 nuditi informacijsko, dokumentacijsko in prezentacijsko podporo osemnajstim raziskovalnim programom. Od teh jih sedemnajst poteka na ZRC SAZU, eden (P5-0217) pa v sodelovanju s Pravno fakulteto Univerze v Ljubljani.

Kontinuirano delo se je nadaljevalo pri raziskovalnih programih:

- (P6-0052, Preinfalk), Temeljne raziskave slovenske kulturne preteklosti,
- (P6-0061, Murovec), Slovenska umetnostna identiteta v evropskem okviru,

- (P6-0064, Velušček), Arheološke raziskave,
- (P6-0004, Snoj), Raziskave slovenske glasbene preteklosti,
- (P5-0070, Žitnik Serafin), Narodna in kulturna identiteta slovenskega izseljenstva v kontekstu raziskovanja migracij,
- (P6-0038, Ahačič), Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju,
- (P6-0024, Juvan), Literarnozgodovinske, literarnoteoretične in metodološke raziskave,
- (P6-0088, Fikfak), Etnološke in folkloristične raziskave kulturnih prostorov in praks,
- (P6-0111, Golež Kaučič), Folkloristične in etnološke raziskave slovenske ljudske duhovne kulture,
- (P6-0094, Grdina), Biografije, mentalitete, epohe,
- (P6-0119, Slabe), Raziskovanje krasa,
- (P6-0101, Komac), Geografija Slovenije,
- (P1-0008, Goričan), Paleontologija in sedimentarna geologija,
- (P1-0236, Kuntner), Biodiverziteti: vzorci, procesi, predikcije in ohranjanje,
- (P6-0079, Šprajc), Antropološke in prostorske raziskave,
- (P6-0347, Luthar), Historične interpretacije 20. stoletja,
- (P6-0014, Zupančič Žerdin), Pogoji in problemi sodobne filozofije,
- (P5-0217, Strban), Vključevanje pravnega izraza evropskega prava v slovenski pravni sistem.

5. Realizirana podpora infrastrukturnega programa raziskovalnim projektom⁵

SLO

Poleg raziskovalnih programov so raziskovalni temeljni in aplikativni projekti glavni vir financiranja dejavnosti ZRC SAZU. V zadnjih letih se je, žal, zmanjšalo število lastnih projektov, a povečal delež projektov, pri katerih sodelujemo kot zunanja organizacija. Z zvezdico so označeni nosilci projektov, ki so zaposleni na drugih raziskovalnih inštitucijah, z znakom plus pa nosilci, ki niso del kadrovske strukture navedene organizacijske enote, ampak delujejo na drugih inštitutih ZRC SAZU. V preteklem letu smo ohranili sedem podoktorskih projektov. Vsi v nadaljevanju našeti projekti so zahtevali večji ali manjši obseg infrastrukturne podpore, ki je bila povezana:

(a) **s terenskim delom** (arheološke, paleontološke in umetnostnozgodovinske raziskave, geodetske meritve, sledilni poskusi voda, meritve kraških jam, kartiranje vegetacije in biotopov, fotografiranje objektov, popisovanje umetnostno topografskih podatkov, obiski arhivov, muzejev in drugih inštitucij doma in v tujini, etnološke, folkloristične in antropološke raziskave, snemanje dokumentacijskih filmov ...),

(b) **z dokumentacijsko dejavnostjo** (laboratorijske obdelave terenskih vzorcev, vnašanje rezultatov vzorcev, gradiva in podatkov, razvrščanje in katalogiziranje gradiva, arhiviranje, statistične obdelave vzorcev ...),

(c) **z informacijsko dejavnostjo** (tekstološke analize, fotografiranje, skeniranje in digitaliziranje rokopisnih virov ali tiskov, prilagajanje že digitaliziranih ali digitalno nastalih baz podatkov aktualnemu formatu xml, geografskimi informacijskimi sistemi, spletne objave rezultatov, ...),

Seznam raziskovalnih projektov po organizacijskih enotah:

Zgodovinski inštitut Milka Kosa (ZIMK)

- (J6-6831, Panjek*), Integrirana kmečka ekonomija na Slovenskem v primerjalni perspektivi (16. - 19. stoletje),
- (J6-6834, Verginella*), Ženske in prva svetovna vojna,
- (J6-7069, Golec), Družbena in identitetna mobilnost v slovenskem prostoru med poznim srednjim vekom in razpadom Habsburške monarhije,
- (J6-8249, Svoljšak) Begunci - nikoli dokončana zgodba,
- (L6-7134, Vidmar+), Prepovedane knjige na Slovenskem v zgodnjem novem veku,
- (L7-8282, Lazarini*), Likovna umetnost med cenzuro in propagando od srednjega veka do konca prve svetovne vojne.

Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta (UIFS)

- (J6-6848, Oter Gorenčič), Profano v sakralnem: reprezentacija posvetnih interesov v cerkveni umetnosti,
- (J6-7410, Vidmar*), Umetnostna prezentacija plemstva: Naročništvo na Štajerskem v zgodnjem novem veku,
- (J6-8249, Svoljšak+), Begunci - nikoli dokončana zgodba,

- (L6-8262, Seražin), Mapiranje urbanih prostorov slovenskih mest v zgodovinskem okviru: modernistična Nova Gorica in njeni konteksti,
- (L7-8282, Lazarini*), Likovna umetnost med cenzuro in propagando od srednjega veka do konca prve svetovne vojne.

Inštitut za arheologijo (IZA)

- (J6-6835, Tecco Hvala), Železnodobna naselbina na Mostu na Soči – začetki urbanizma v jugovzhodnih Alpah,
- (J6-6836, Pleterski), Svetišča,
- (J6-6837, Kavur*), Stik civilizacij,
- (J6-8251, Laharnar*), Predmeti in krajine. Strukturiranost notranjskih železnodobnih skupnosti,
- (J7-6857, Andrič+), Rastlinstvo in hidrologija Ljubljanskega barja nekoč, danes in jutri – posledica sukcesije, človekovega vpliva ali klimatskih nihanj?

Muzikološki inštitut (MI)

- (J6-7180, Pompe*), Slogovna in kompozicijsko-tehnična raznolikost slovenske glasbe od leta 1918 do sodobnosti v luči družbenih sprememb,
- (Z6-6847, Zupančič), Praški konservatorij kot središče glasbene Evrope v 19. in na začetku 20. stoletja: Vplivi praške violinske šole in migracije njenih predstavnikov po Evropi.

Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije (ISIM)

- (J5-7167, Žitnik Serafin), Socialna, gospodarska in kulturna zgodovina slovenskega izseljenstva,
- (J5-8246, Žitnik Serafin), Socialna, gospodarska in kulturna zgodovina slovenskega izseljenstva 1945-2015,
- (J6-8250, Kalc), Nadzor nad migracijami na Slovenskem od Avstro-Ogrske do samostojne Slovenije,
- (J6-8258, Jelnikar+), Slovenske misijonarke v Indiji: pozabljeno poglavje v medkulturnih odnosih.

Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša (ISJFR)

- (J6-6843, Ahačič), Zgodovinski slovar slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja – 1. zvezek,
- (L6-6844, Snój), Pravni terminološki slovar – dokončanje.

Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede (ISLLV)

- (J6-6846, Dovič), Nacionalni pesniki in kulturni svetniki Evrope: komemorativni kulturi, kanonizacija in kulturni spomin,
- (J6-8259, Virk*), Slovenska literatura in družbene spremembe: nacionalna država, demokratizacija in tranzicijska navskrižja,
- (J6-8263, Hajdini*), Struktura in genealogija indifferene: logika - epistemologija – ideologija,
- (J7-6856, Dolar*), Konec zgodovine: dvajset let pozneje. Filozofija - politika – ekonomija,
- (J7-7276, Smolej*), Zgodovina doktorskih disertacij slovenskih kandidatov v Avstro-ogrski monarhiji (1872-1918),
- (L6-7134, Vidmar), Prepovedane knjige na Slovenskem v zgodnjem novem veku.

Inštitut za slovensko narodopisje (ISN)

- (J6-7173, Jezernik*), Dediščina prve svetovne vojne: reprezentacije in reinterpretacije,
- (L7-6858, Podjed), DriveGreen: Razvoj aplikacije za spodbujanje eko-vožnje pri prehodu v nizkoogljično družbo,
- (J6-8254, Fikfak), Zavarovana območja ob slovensko-madžarski meji. Izzivi sodelovanja in trajnostnega razvoja.

Glasbenonarodopisni inštitut (GNI)

- (N6-0044, Kunej), Spomini religioznega v arhivih ljudske glasbe,
- (J6-8254, Fikfak+), Zavarovana območja ob slovensko-madžarski meji. Izzivi sodelovanja in trajnostnega razvoja,
- (J6-8261, Pettan*), Glasba in etnične manjšine: (trans)kulturna dinamika v Sloveniji po letu 1991.

Inštitut za kulturno zgodovino (IKZ)

- (J6-8258, Jelnikar+), Slovenske misijonarke v Indiji: pozabljeno poglavje v medkulturnih odnosih.

Inštitut za kulturne in spomske študije (IKSŠ)

- (J6-6833, Klabjan*), Kraji spomina, kraji meje: spomin in identiteta na slovensko-italijanskem mejnem območju v dolgem dvajsetem stoletju,

- (J6-8261, Pettan*), Glasba in etnične manjšine: (trans)kulturalna dinamika v Sloveniji po letu 1991,
- (Z7-7489, Mihajlovič Trbovc), Soočanje s preteklostjo: postaviti Slovenijo v primerjalno perspektivo,
- (Z7-8281, Kosmos), Kulturni spomin v postjugoslovanskem gledališču.

Inštitut za raziskovanje krasa (IZRK)

- (J1-6741, Pašič*), Preučevanje mikrobioma kraških voda z novjšimi pristopi v metagenomiki,
- (J1-8141, Gunde - Cimerman*), Porajajoči mikrobnii patogeni človeške ribice (*Proteus anguinus*), endemne troglobiontske dvoživke,
- (J2-7322, Brilly*), Modeliranje hidrološkega odziva nehomogenih povodij,
- (J5-7178, Goličnik Marušič*), Integralni sistem poplavno vzdržnega prostorskega načrtovanja,
- (J6-8266, Viršek Ravbar*), Okoljske spremembe in kraški vodni viri: vplivi, ranljivost in prilagoditve rabe prostora,
- (J7-7100, Mulec), Naravni viri kraških turističnih jam: ravnovesje med varovanjem, izkoriščanjem in promocijo,
- (L1-6731, Trontelj*), Znanstveni temelji za varstvo človeške ribice (*Proteus anguinus*): metodologija monitoringa, ocena izhodiščnega stanja ter identifikacija varstveno pomembnih enot,
- (L1-7555, Gabrovšek), Razvoj in uporaba metode za količinsko in kakovostno ovrednotenje vodnih virov na krasu,
- (L2-6762, Gabrovšek), Ocena vpliva naravnih in antropogenih procesov na mikrometeorologijo Postojnske jame z uporabo numeričnih modelov ter sodobnih metod zajemanja in prenosa okoljskih podatkov,
- (L7-8268, Šebela), Krasoslovne raziskave za trajnostno rabo Škocjanskih jam kot svetovne dediščine.

Geografski inštitut Antona Melika (GIAM)

- (H6-8284, Bole), Bright Future: Svetla prihodnost za črna mesta: mala industrijska mesta v Evropi in njihovo soočanje s prevladujočimi post-industrijskimi diskurzi,
- (J6-6830, Zajc*), Fenomen mejna reka,
- (J6-6853, Komac), Prožnost alpskih pokrajin z vidika naravnih nesreč,
- (J6-6854, Urbanc), Kulturna pokrajina v precepu med javnim dobrim, zasebnimi interesi in politikami,
- (J6-8248, Repe*), Napravite mi to deželo nemško ? italijansko ? madžarsko ? hrvaško ! Vloga okupacijskih meja v raznorodovalni politiki in življenju slovenskega prebivalstva,
- (L1-7542, Štrumbelj*), Napredek računsko intenzivnih metod za učinkovito sodobno splošnonamensko statistično analizo in sklepanje,
- (L6-6852, Perko), Pokrajinska raznolikost in vroče točke Slovenije,
- (N6-0070, Ciglič), Primerni ekološki ukrepi na področju poplavne nevarnosti v hribovitem območju Madžarske in Slovenije.

Paleontološki inštitut Ivana Rakovca (PIIR)

- (J1-7148, Mauko Pranjič*), 3D in 4D mikroskopija - razvoj novega učinkovitega orodja v geoloških znanostih,
- (Z1-7247, Martín Pérez), Biogenost vlaknatih mikrokristalnih oblik kalcita v vadoznih terestričnih okoljih.

Biološki inštitut Jovana Hadžija (BIJH)

- (J1-6729, Kuntner), Integrativne raziskave evolucije spolnega dimorfizma,
- (J1-8142, Virant-Doberlet*), Vibracijska komunikacijska omrežja: od žuželk do rastlin,
- (J7-6857, Andrič+), Rastlinstvo in hidrologija Ljubljanskega barja nekoč, danes in jutri – posledica sukcesije, človekovega vpliva ali klimatskih nihanj?
- (Z1-8143, Gregorič), Mreže pajkov kot vir okoljske DNA.

Inštitut za antropološke in prostorske študije (IAPŠ)

- (J2-6777, Oštir), Samodejna objektno usmerjena klasifikacija pokrovnosti podatkov optičnega daljinskega zaznavanja,
- (J6-6839, Gregorič Bon), Etnografije kopenskih in vodnih poti: primerjalna študija (ne)mobilnosti,
- (J7-6828, Ule*), Omejena racionalnost in ekonomska uspešnost,
- (J6-7085, Šprajc), Regionalni projekt Chactún: raziskava arheološke pokrajine v osrednjem majevskem nižavju,
- (J6-7480, Petrovič Šteger), Misliti bodočnost: primerjalna antropološka študija pričakovanj v jugovzhodni Evropi,
- (J6-8258, Jelnikar+), Slovenske misijonarke v Indiji: pozabljeno poglavje v medkulturnih odnosih,

- (Z2-8193, Marsetič), Samodejna izdelava popolnih ortoposnetkov iz podatkov zelo visoke ločljivosti.

Družbenomedicinski inštitut (DMI)

- (J3-6801, Zorn*), Psihološke in reproduktivne motnje pri moških, izpostavljenih prenatalnemu stresu,
- (Z6-7452, Šimenc), Zdravje v žepu in na spletu: kritična preizpraševanja sodobnih naprednih orodij in tehnoloških intervencij na področju zdravstva.

Filozofski inštitut (FI)

- (J6-6849, Zupančič Žerdin), Rekonfiguracija ontologije,
- (J6-7364, Žižek*), Jezik in znanost: možnost realizma v moderni filozofiji,
- (J6-8264, Šumič Riha), Evropa kot filozofska ideja in politični subjekt.

6. Realizirana podpora infrastrukturnega programa razvojnim programom in projektom⁶

SLO

Infrastrukturne aktivnosti posameznih inštitutov so se v manjšem obsegu odvijale tudi pri izvedbi ciljnih razvojnih projektov (CRP), ki sledijo srednjeročnim smernicam strategije razvoja Slovenije. Infrastrukturna skupina je v letu 2017 sodelovala pri dvanajstih že potekajočih ciljnih raziskovalnih projektih iz različnih tematskih področij. Z zvezdico so označeni nosilci projektov, ki so zaposleni na drugih raziskovalnih inštitucijah:

- (V5-1656, Čadež*), Učinkovitost upravljanja znanstveno-raziskovalnega sistema;
- (V5-1634, Žitnik Serafin), Sodobne strategije slovenskih izseljencev za ohranjanje etnične identitete;
- (V6-1647, Ahačič), Jezikovna politika Republike Slovenije in potrebe uporabnikov. Sodelujoči: ALPINEON razvoj in raziskave, d.o.o.; AMEBIS programska oprema, d.o.o. Kamnik; Inštitut za narodnostna vprašanja; Pedagoški inštitut; Akademija za gledališče, radio, film in televizijo Univerze v Ljubljani, Fakulteta za upravo Univerze v Ljubljani, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, Pravna fakulteta Univerze v Mariboru, Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije;
- (V6-1633, Novak Lukanovič*), Priložnosti in možnosti za ohranjanje oziroma revitalizacijo slovenščine med slovensko manjšinsko skupnostjo v sosednjih državah. Sodelujoči: Inštitut za narodnostna vprašanja, Slovenski raziskovalni inštitut, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani;
- (V6-1629, Razpotnik Viskovič), Umeščanje kmetijskih objektov v krajino in reševanje prostorskih konfliktov. Sodelujoči: Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru, Urbanistični inštitut Republike Slovenije;
- (V4-1630, Vilhar*), Priprava strokovnih izhodišč za turistično in rekreacijsko rabo gozdov. Sodelujoči: Gozdarski inštitut Slovenije, Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani;
- (V6-1652, Nared), Model povezovanja prostorskega in razvojnega načrtovanja na regionalni ravni. Sodelujoči: ACER Prostorsko načrtovanje, projektiranje in varstvo okolja Novo mesto, d.o.o.; Inštitut za ekonomska raziskovanja; Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani;
- (V4-1430, Šilc), Zasnova monitoringa stanja ohranjenosti manjšinskih Natura 2000 gozdnih habitatnih tipov v Sloveniji. Sodelujoči: Gozdarski inštitut Slovenije, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani;
- (V4-1619, Verbič*), Kmetovanje na vrstno bogatih travnikih. Sodelujoči: Kmetijski inštitut Slovenije;
- (V4-1422, Kobler*), Učinki žleda na gozdove glede na sestojne in talne značilnosti. Sodelujoči: Gozdarski inštitut Slovenije, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani;
- (V2-1620, Triglav Čekada*), Samodejni postopki identifikacije sprememb dejanske rabe kmetijskih zemljišč. Sodelujoči: Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, Geodetski inštitut Slovenije;
- (V4-1623, Ogris*), Razvoj metod zaznavanja poškodb iglavcev zaradi smrekovih in jelovih podlubnikov ter izdelava modelov za napovedovanje namnožitve smrekovih in jelovih podlubnikov v slovenskih razmerah. Sodelujoči: Gozdarski inštitut Slovenije, RACE KOGO razvojni center koroškega gospodarstva d.o.o.; Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

7. Realizirana podpora infrastrukturnega programa državnim in drugim vladnim organom ali resorjem pri izvajanju njihove službe⁷

SLO

Na ZRC SAZU se zaradi tematike raziskav s prošnjo za sodelovanje pogosto obračajo tudi državni in drugi vladni organi, zato je del infrastrukturne dejavnosti namenjen njihovi podpori:

- Ministrstvu za obrambo RS pri varovanju objektov v primeru oboroženega napada ter pripravi vsebin in razstav s področja umetnostnih spomenikov;
- Ministrstvu za notranje zadeve RS pri iskanju podatkov o ukradenih umetninah;
- Zavodu za varstvo kulturne dediščine RS pri ohranjanju spomenikov in pri njihovi zaščiti;
- Ministrstvu za infrastrukturo in prostor RS z arheološkimi podatki ARKAS-a za potrebe prostorskega planiranja;
- Ministrstvu za kulturo RS, Zavodu za varstvo kulturne dediščine RS, SIGIC in NUK-u s podatkovnima zbirkami slovenske glasbene dediščine in s popisom aktualne glasbene literature;
- Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu s pisnimi, vizualnimi, zvočnimi in video zapisi izseljenskih življenjskih zgodb (<http://zgodbe.zrc-sazu.si/index.html#gradiva>) in z raziskavo o strategijah ohranjanja etnične identitete;
- Komisiji za slovenski jezik Ministrstva za kulturo RS;
- Zavodu za varstvo kulturne dediščine RS pri vprašanih ohranjanja in zaščite kulturne dediščine grajskih stavb;
- Direktoratu za dediščino, Ministrstvu za kulturo RS pri vprašanih ohranjanja in zaščite kulturne dediščine grajskih stavb;
- Ministrstvu za kulturo RS z raziskavami o umetnostnih spomenikih in likovni umetnosti kot pomoč pri evidentiranju in raziskovanju spomenikov (nacionalnega) pomena;
- Agenciji RS za okolje z opravljanjem javne službe vodenja Katastra jam;
- SAZU z laboratorijskimi, fotografskimi, risarskimi in drugimi infrastrukturnimi storitvami za raziskave, ki jih izvajajo akademiki;
- Zavodu za gozdove Slovenije s svetovanjem in sodelovanjem pri izdelavi vegetacijskih kart gozdnih združb v merilu 1 : 25.000;
- Ministrstvu za infrastrukturo in prostor RS kot eksperti pri formiranju mreže pragozdov bukovih gozdov v Evropi;
- Zavodu RS za varstvo narave s sodelovanjem pri oblikovanju naravovarstvenih zahtev v okviru ukrepov Programa za razvoj podeželja 2014–2020;
- Agenciji RS za okolje z razvojem sistema za spremljanje in ugotavljanje suše iz večletnih časovnih vrst satelitskih posnetkov;
- Geodetski upravi RS z razvijanjem metode za avtomatsko obnavljanje baz podatkov, ki temeljijo na modernih postopkih zajema podatkov, kot so zajem optičnih satelitskih posnetkov, letalskih posnetkov in lidarskega oblaka točk;
- Agenciji RS za kmetijske trge in razvoj podeželja z ugotavljanjem zaraščanja ter napačne rabe zemljišč iz optičnih satelitskih posnetkov;
- Upravi RS za zaščito in reševanje s podporo pri naravnih nesrečah iz analize optičnih in radarskih satelitskih posnetkov;
- Ministrstvu za zdravje RS z programom Z večjo pismenostjo o duševnem zdravju do obvladovanja motenj razpoloženja (akronim OMRA);
- Ministrstvu za zdravje RS in Ministrstvu za delo, družino in enake možnosti RS s programom podpore za delodajalce in zaposlene pri odpravljanju stresa, povezanega z delom, in pri zmanjševanju njegovih škodljivih posledic;
- DARS d.d. z izvajanjem projekta »Geološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine: paleontološke, stratigrafske in sedimentološke raziskave na območju trase in spremljajočih objektov HC Koper-Izola« in »Jelšane-Divača«;
- Vladi RS z vodenjem Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen in strokovnimi deli zanjo;
- Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pri informiranju in promociji varnosti in zdravja pri delu napoteni delavci in informiranja o ekonomski integraciji migrantov;
- Ministrstvu za izobraževanje, šolstvo in šport RS z izvajanjem ciljnih izobraževanj za krepitev socialnih in državljskih kompetenc strokovnih delavcev.

8. Pomen vsebine infrastrukturnega programa za raziskovalno dejavnost in druge uporabnike z vidika ekonomičnosti in tehnološke sodobnosti⁸

SLO

Infrastrukturna skupina v ZRC SAZU je kljub manjšim finančnim vložkom v opremo in izobraževanje skušala slediti hitremu tehnološkemu razvoju in vzporedno razvijati izpopolnjene metode zajemanja podatkov, njihovega analiziranja in prezentiranja, predvsem z lastnimi izboljšavami. Uvedli smo nekaj novih načinov dela, predvsem pri organizaciji podatkovnih zbirk in programskih orodij, pri ustvarjanju

novih podatkovnih baz in modeliranju, pri mikroskopskih analizah, terenskem delu ali pri razvoju novih sistemov, namenjenih dokumentacijski dejavnosti. Umetnostne topografije, virtualne razstave, fotografski posnetki, arheološke, geografske, biološke, glasbene, etnološke in druge zbirke so kakovostna podlaga za raziskave kulturne in naravne dediščine in so pripravljene za širšo uporabo zlasti za pedagoške, kulturne in turistične ustanove in organizacije ter uporabnike s področja kulturne dediščine. Novejši pristopi omogočajo tudi hitro odzivno jezikovno, jezikoslovno in terminološko svetovanje strokovni in drugi zainteresirani javnosti. Izsledki raziskav stresa bodo uporabni za oblikovanje socialne in zdravstvene politike na področju duševnega zdravja in varovanja zdravja na delovnem mestu.

Večje posodobitve so bile tudi v načinu predstavljanja rezultatov raziskav in naše založniške dejavnosti prek svetovnega spleta. V letu 2015 je bila med njimi pomembnejša postavitev repozitorija za elektronsko založništvo znanstvenih publikacij (<http://ojs.zrc-sazu.si/>), ki je odprta tudi za gostovanje drugih revij. V letu 2017 je bil repozitorij obogaten z novo zbirko ZRC SAZU (*Filozofski vestnik*) in eno zunanjo (Slovensko društvo za primerjalno književnost: *Primerjalna književnost*). Pomembne so tudi posodobljene spletne strani ZRC SAZU in navzočnost v Google Books. Te so omogočile hitrejše posredovanje informacij, ne le raziskovalcem ZRC SAZU, temveč tudi tuji in domači javnosti, kar bo nedvomno pripomoglo k večji popularizaciji znanstvenih rezultatov in posredno k večji ekonomičnosti in tehnološki sodobnosti, saj lahko zainteresirani posamezniki ali skupnosti do njih dostopajo iz domačega okolja, tudi zunaj teritorialnih meja Republike Slovenije. Začeli smo vzpostavljati tudi lastni repozitorij za objavo znanstvenih monografij ZRC SAZU na odprtokodnem sistemu Open Monograph Press. Repozitorij bo javno dostopen v drugi polovici leta 2018.

Med pomembnejšimi aktivnostmi, ki so pripomogle k lažji dostopnosti vsebin za izobraževalne namene, k boljši seznanjenosti drugih raziskovalcev in širše javnosti z rezultati projektov ter lažji izmenjavi informacij, so še obstoječi spletni servisi, ki zahtevajo nenehno nadgradnjo in dopolnjevanje podatkov:

- portal FRAN (www.fran.si), ki združuje slovarje, slovenistične jezikovne vire in portale, ki so nastali ali še nastajajo v Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša; omogoča tudi iskanje po drugih izbranih slovenskih jezikovnih korpusih;
- Jezikovna svetovalnica (<http://isjfr.zrc-sazu.si/svetovalnica#v>), kjer ljudje prek spleta sprašujejo o rabi slovenskega jezika ali pregledujejo že podane odgovore priznanih strokovnjakov;
- Terminologišče (<http://isjfr.zrc-sazu.si/terminologisce#v>), nova spletna stran za iskanje gesel po različnih terminoloških slovarjih in terminološko svetovanje;
- DEDI – Enciklopedija naravne in kulturne dediščine (www.dedi.si), ki je prerasla v eno najbogatejših zbirk slovenske dediščine;
- Arzenal – Virtualna zakladnica nacionalne dediščine ZRC SAZU (www.arzenal.si), ki predstavlja raziskovalne dosežke naše ustanove;
- EZISS – razvoj in praktično izpopolnjevanje modelov za digitalne znanstvenokritične repozitorije in izdaje rokopisnih in tiskanih virov (<http://nl.ijs.si/e-zrc/>);
- algoritmi za obdelavo lidarskih podatkov in za popolnoma samodejno predobdelavo in obdelavo optičnih satelitskih posnetkov;
- analize metod nadzorovane in nenadzorovane klasifikacije pri določanju naravnih pokrajinskih tipov Slovenije;
- posodobitve in nadgraditev temeljnih podatkovnih zbirk (ARKAS, LIBERA, ZBIVA, Groba keramika, RISM, RILM, Življenjske zgodbe, Zbirke mikroskopskih preparatov, Zbirka vzorcev kraških voda, topografska zbirka spomenikov, zbirka likovnih umetnikov... idr.);
- nove prosto dostopne spletne zbirke znanstvenih del *Slovenska glasbena dediščina*, v kateri so bile v letu 2014 dokončno objavljene tri spletne monografije (Snoj, Škrjanc in Šter), in *Umetnostne topografije Slovenije*;
- inovativne E-lekcije v okviru projekta »Okljuk« - pot ob reki Iški (<http://www.ljubljanskobarje.si/potepanja-po-ljubljanskem-barju/ucne-poti/2#rekaiska>),
- Slovenska historična topografija – osnovni pripomoček pri identifikaciji toponimov, na katere naletimo v najrazličnejših srednjeveških virih;
- e-učilnica v okviru projekta Le z drugimi smo (<https://lezdrugimismo.si/sl/e-ucilnica>) z gradivi, literaturo in drugimi materiali s področja medkulturnega izobraževanja in državljskih kompetenc za strokovne delavce;
- Orodje za celovito podporo promociji zdravja na delovnem mestu (e-OPSA) - prosto dostopna spletna aplikacija za obvladovanje psihosocialnih tveganj in absentizma v delovnem okolju. Uporabna tako za delodajalce kakor delojemalce saj omogoča uvid v izpostavljenost tveganjem in priporoča ukrepe za njihovo obvladovanje.

9. Seznam raziskovalne in infrastrukturne opreme ter druge infrastrukture s stopnjo izkoriščenosti zmogljivosti⁹

Seznam opreme v prilogi

10. Opis tehnološke zahtevnosti infrastrukturne dejavnosti in prispevka k izkoriščenosti raziskovalne in informacijske opreme ter infrastrukture RO¹⁰

SLO

Tehnološka zahtevnost infrastrukturne dejavnosti ZRC SAZU se je od inštituta do inštituta in tudi od projekta do projekta zelo razlikovala, zato so bile potrebe po večji opremi v preteklem letu v organizacijskih enotah zelo različne. Zaradi narave dela je tehnološka zahtevnost infrastrukturne dejavnosti ZRC SAZU v primerjavi z naravoslovno-tehničnimi vedami precej manjša in je usmerjena predvsem v uporabo in posodabljanje laboratorijskih naprav, računalniških omrežij ter različne visokotehnološke strojne in programske opreme, ki podpira informacijske sisteme posamičnih inštitutov.

Zahtevnejša oprema je bila potrebna predvsem za pripravo vzorcev za izolacijo genomske DNA živali in rastlin in njeno pomnoževanje, analizo peloda, rastlinskih makrofosilov in loss-on-ignition analizo, merjenje tokov in onesnaženosti podzemnih voda, zvezne meritve fizikalnih parametrov ter meritve kemijskih, mikrobioloških in bioloških parametrov, geološkega vzorčevanja na kraškem površju in v podzemlju, snemanje in obdelavo avdiovizualnega gradiva v Avdiovizualnem laboratoriju, meritve Triglavskega ledenika in ledenika pod Skuto ter analizo plazov, presnemavanje in arhiviranje zvočnega gradiva, predvsem pa za hranjenje velikega števila podatkov obsežnih podatkovnih zbirk, ki so temeljne za nadaljnje znanstvene raziskave. Pri tem je treba poudariti tudi tekstovne in fotografske zbirke, objave virov ter e-gradiva, ki omogočajo nadaljnje raziskovalno delo, ustvarjajo zbirke gradiv, ki širijo vedenje o slovenski preteklosti, ter omogočajo neposredno komuniciranje med znanstveno in strokovno javnostjo. Zato so za našo infrastrukturno dejavnost pomembni tudi fotografska oprema, zmogljivi računalniki z ustrezno grafično podporo, skenerji, merilne naprave za arhitekturne izrisse in dve TeraStation za shranjevanje digitalnih fotografij. Laboratorijsko delo pa izkorišča molekulsko in morfološko infrastrukturo EZ laboratorija (<http://ezlab.zrc-sazu.si/>) na ZRC, npr. PCR naprave in komoro za slikanje elektroforetskih gelov, zamrzovalno omaro (-80 stopinj celzija) ter zmogljive svetlobne mikroskope in digitalno zajemanje slik.

Tehnološka zahtevnost infrastrukturne dejavnosti ne obsega le opreme, temveč tudi visoko strokovno znanje posameznikov, ki skrbijo za vnos podatkov (npr. vpis podatkov v tehnološko visoko razvite svetovne sisteme, ki sta jih oskrbeli centralna redakcija RISM v Frankfurtu na Majni in Centralna redakcija RILM v New Yorku, vzpostavitev strežniškega režima uporabe slovaropisnega programa ali varstvo lastnega arhivskega gradiva, v skladu z mednarodnimi priporočili in dobro prakso stroke). Pri razvoju tehnologij in programiranju, ki presega naše znanje in možnosti, sodelujemo s strokovnjaki drugih javnoraziskovalnih zavodov in univerz.

Infrastrukturna oprema je bila na letni ravni dobro izkoriščena, saj podatki v povprečju kažejo na 85 % izkoriščenost opreme.

11. Pomen za podporo sodelovanju z uporabniki in infrastrukturnimi omrežji v Republiki Sloveniji¹¹

SLO

Infrastrukturni program ZRC SAZU se v preteklem letu ni omejil le na podporo lastni dejavnosti, temveč je prek različnih projektov sodeloval z naslednjimi nacionalnimi infrastrukturnimi omrežji:

- z Inštitutom za novejšo zgodovino pri nadgradnji Digitalne infrastrukture za humanistiko in umetnost (DARIAH), SI-Story in promociji slovenskih društev v prostoru nekdanje Jugoslavije;
- z Inštitutom Jožef Stefan pri konstituiranju nacionalne infrastrukture CLARIN, pripravi eZISS (Elektronske izdaje slovenskega slovstva), eZ-Mono (Elektronske znanstvene revije) in NRSS (Neznani rokopisi slovenskega slovstva), Slovenska historična topografija;
- z Laboratorijem za računalniško grafiko in multimedije Fakultete za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani za pripravo potrebnega zvočnega in drugega gradiva za semantično analizo;

- z Geološkim inštitutom Slovenije, FAGG, NIB in drugimi nacionalnimi akterji pri projektu LifeWatch;
- z Univerzo v Mariboru, z raziskovalno skupino FERl, pri pripravi spletnega portala o umetnosti v javnem prostoru mesta Maribor;
- s Slovenskim glasbeno-informacijskim centrom in Narodno in univerzitetno knjižnico prek Mrežnika (dostop do podatkov RILM);
- z Italijanskim inštitutom za kulturo v Sloveniji;
- z dokumentacijskim centrom Moderne galerije, zavodom Harmonia Antiqua Labacensis, Slovensko filantropijo;
- z ARSO, Uradom za seizmologijo in geologijo, Geološkim zavodom Slovenije, FAGG in IJS pri ESFRI infrastrukturnem programu EPOS;
- z Arhivom družboslovnih podatkov oz. CESSDA pri usklajevanju politike velike raziskovalne infrastrukture v Sloveniji;
- z Inštitutom informacijskih znanosti IZUM kot nosilci OSIC (Osrednjega specializiranega informacijskega centra) za humanistiko;
- z mrežo osnovnih in srednjih šol pri oblikovanju medkulturnih in jezikovnih izobraževalnih vsebin;
- z vsebinsko povezanimi infrastrukturnimi programi in omrežji fakultet vseh slovenskih univerz.

12. Pomen za podporo sodelovanju pri mednarodnih infrastrukturnih projektih¹²

SLO

Zaradi aktivnega partnerstva ZRC SAZU v štirih evropskih raziskovalnih infrastrukturah ESFRI, ki jih je MIZŠ v Načrtu razvoja raziskovalnih infrastruktur 2011–2020 uvrstilo med prioritete projekte in jih po reviziji načrta namerava v prihodnjih letih tudi finančno podpreti, se iz leta v leto večja obseg sodelovanja pri mednarodnih infrastrukturnih projektih. Omenjene pobude so v različnih fazah konstituiranja in delovanja. Besedilo o opravljenih aktivnostih je nastalo v sodelovanju s sodelujočimi JRO, zato je na določenem mestu identično kot v njihovih poročilih.

DARIAH – Digitalna raziskovalna infrastruktura za umetnost in humanistiko (Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities)

V okviru Digitalne raziskovalne infrastrukture za umetnost in humanistiko (DARIAH) smo si v sodelovanju z Inštitutom za novejšo zgodovino prizadevali za vzpostavitev sistemov virov in vsebin, zagotavljanje dostopa do teh gradiv ter izgradnjo servisov za namene raziskav v zgodovinopisju, humanistiki in družboslovju, ki so vsebinsko in tehnološko kompatibilni z evropskimi normativi in trendi.

Namen sodelovanja v letu 2017 je bil usmerjen v:

- povezovanje s sodelujočimi infrastrukturnimi skupinami v mreži DARIAH pri vzpostavljanju evropske digitalne raziskovalne infrastrukture za umetnosti in humanistiko,
- v skladu s smernicami DARIAH vzpostaviti in homogenizirati nacionalno digitalno raziskovalno infrastrukturo za humanistiko in umetnost (DARIAH-SI), ki poteka v skladu z osnutkom *Načrta razvoja RI 2011–2020* Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, in bo kompatibilna z evropsko mrežo,
- izdelavo tehnološko naprednih informacijsko komunikacijskih sistemov, ki bodo poleg dostopnosti humanističnih vsebin, relevantnih za preučevanje slovenske zgodovine, omogočali ustvarjanje novih raziskovalnih podatkov in na podlagi teh novih spoznanj, potrebnih za razvoj zgodovinopisja in humanistike, kar posledično pomeni krepitev nacionalne identitete in splošnega družbenega napredka tako v nacionalnem kot tudi globalnem prostoru,
- usmerjati uporabnike/raziskovalce k uporabi novih tehnologij in metodologij v digitalni humanistiki ter izkoriščanju možnosti, ki jih te ponujajo,
- pripravo prijavnih vloge za zbiranje predlogov za izkaz interesa za »Razvoj raziskovalne infrastrukture za mednarodno konkurenčnost slovenskega RRI prostora«.

Pomembnejši rezultati v letu 2017

A Evropska mreža za humanistiko in umetnosti DARIAH (v sodelovanju z IP INZ)

- Letna konferenca DARIAH (Nemčija, Berlin, 26. in 27. 4. 2017) na temo sustainability (dolgoročna vzdržnost raziskovalnih infrastruktur): (a) imenovanje člana IP INZ za nacionalnega koordinatorja v Digital Humanities Course Registry (interaktivna baza študijskih programov in predmetnikov v digitalni humanistiki) in (b) ustanovitev nove WG (delovne skupine) ELDAG (Ethics and Legality in

Academia), v kateri sodeluje tudi Slovenija.

- Sestanek komiteja nacionalnih koordinatorjev, Nemčija, Berlin, 26. in 27. 4. 2017: (a) izbira novega vodstva, (b) postavitve nove smeri v delovanju NCC odbora, ki se bo aktivneje vključil v sistem DARIAH-ERIC in (c) priprava ankete o delu in namenu DARIAH, ki so jo izpolnjevali vsi nacionalni koordinatorji.
- Generalna skupščina DARIAH (Danska, Aarhus, 2. - 4. 11. 2017): (a) strokovna pomoč nacionalnemu predstavniku v DARIAH, dr. Albinu Kralju z MIZŠ in (b) potrditev doseganje usmeritve in objava letnega poročila za leto 2016.
- Sestanek NCC (Danska, Aarhus, 1. 11. in 2. 11. 2017): vzpostavitev treh internih delovnih skupin v NCC– vključitev Slovenija v NCC WG Benefits of DARIAH (DE, SI, PL, P).

B: Nacionalna digitalna infrastruktura za humanistiko in umetnost DARIAH-SI (v sodelovanju z IP INZ)

- Spletni sistemi – vzdrževanje in popolnjevanje: (a) portal DARIAH-SI, ki predstavlja vsebine v povezavi z razvojem in uporabo praks in orodij iz sveta digitalne humanistike in (b) portal SI-DIH, vozlišče po vsebinah s področja humanistike in umetnosti–postavitev smernic za nov sistem, ki bo omogočal boljše umestitev projektov slovenske digitalne humanistike pod okriljem DARIAH.EU.
- Organizacija delavnice *Računalniška analiza glasbenih gradiv*, Dvorana Zemljepisnega muzeja GIAM ZRC SAZU na Gosposki ulici 16 v Ljubljani, 6. 6. 2017.
- Aktivno sodelovanje z nacionalno raziskovalno infrastrukturo CLARIN: (a) na področju novih znanj v digitalnem raziskovalnem okolju in (b) v upravnem odboru CLARIN.SI.
- Predstavitve dosežkov slovenske digitalne humanistike na konferenci Kultura in IT sektor v Beogradu, 16. 11. 2017.

LIFEWATCH – Znanstvena in tehnološka infrastruktura za podatke o biotski raznovrstnosti in opazovalnice (Science and Technology Infrastructure for Biodiversity Data and Observatories)

LifeWatch: e-znanstvena evropska infrastruktura za biodiverzitetne in ekosistemske raziskave (e-Science European Infrastructure for Biodiversity and Ecosystem Research) je raziskovalna infrastruktura, ki je za Slovenijo pomembna v kontekstu razvoja ustrezne in mednarodno primerljive podporne infrastrukture za raziskave na področju biotske raznovrstnosti in ekosistemov, ki so bile osnova za umestitev na prednostni seznam v NRR1.

Temelji na dodajanju znanja in poglobljanju razumevanja o biotski raznovrstnosti, funkciji in delovanju ekosistemov, s cilji podpiranja družbe pri reševanju ključnih globalnih izzivov planeta. Združuje širok nabor informacijskih orodij in virov s poglobljenim znanjem. Kot infrastruktura e-znanosti ima izjemne možnosti za hitre in skupne dejavnosti na področju biotske raznovrstnosti in ekosistemov. Vključno z izmenjavo in prenosom podatkov, standardizacijo protokolov, pomenskih zmogljivosti in podporne programske opreme.

Raziskovalne infrastrukture delujejo na različnih področjih in nivojih in LifeWatch sodi med tiste, ki so osredotočene na specifično domenski nivo infrastrukture. V samem začetku se je LifeWatch povezal z drugimi velikimi svetovnimi raziskovalnimi infrastrukturami za raziskave biodiverzitete in ekosistemov (npr. GBIF, eLTER). To je še dodatno omogočilo visoko raven delovanja infrastrukture o biotski raznovrstnosti in aktivnosti upravljanja podatkov. Znanje o biodiverziteti, njeni dinamiki in sposobnosti adaptacij globalnim spremembam je osnova za ohranjanje in obnovo biodiverzitet.

Pomembnejši rezultati v letu 2017

- LifeWatch je 17. marca 2017 pridobil evropski status ERIC. Na podlagi sklepa Vlade RS je Slovenija ena izmed osmih polnopravnih članic tega Evropskega konzorcija, s trenutnim sedežem v Španiji.
- Organizirana je bila prva generalna skupščina LifeWatch ERIC v Španiji, kjer so se na interaktivni način predstavili nacionalni partnerji, tako tudi slovenski konzorcij LifeWatch-SI. Predstavitve Evropskega konzorcija so potekale še na drugih srečanjih in forumih, organizirane so bile delavnice na temo Ontologija in semantični splet za raziskave biotske raznovrstnosti in ekosistema. Na uradni spletni strani <https://www.lifewatch.eu/> je v video predstavitve vključen tudi slovenski predstavnik Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport dr. Albin Kralj, ki na kratko pojasni vlogo raziskav v Sloveniji.
- V okviru nacionalnega konzorcija je bila izbrana predstavnica v mednarodnem odboru LW za vrednotenje stvarnih (»in-kind«) prispevkov ter zaposlena sodelavka, ki bo zadolžena za upravljanje informatike, infrastrukturno tehnologijo in izvajanje strategije.

- Veliko dela je bilo vložena v pripravo dokumentov za zbiranje predlogov za izkaz interesa za »Razvoj raziskovalne infrastrukture za mednarodno konkurenčnost slovenskega RRI prostora«.
- V skladu s konzorcijskim sporazumom je ZRC SAZU vodil organizacijski center za LifeWatch na nacionalni ravni. Ob koncu leta so predstavniki Upravnega odbora soglasno sprejeli sklep, da se dosedanji nacionalni koordinatorici podaljša mandat za nadaljnji dve leti.

CLARIN – Infrastruktura za skupne jezikovne vire in tehnologije (Common Language Resources and Technology Infrastructure)

Evropska raziskovalna infrastruktura CLARIN ERIC je namenjena raziskovalcem na področju humanističnih in družbenih ved. Njen cilj je raziskovalnim skupnostim zagotavljati jezikovne vire, tehnologije in strokovno znanje, kar se uresničuje z gradnjo in delovanjem poenotene računalniške platforme, ki vsebuje jezikovne vire, aplikacije in napredna orodja za računalniško obdelavo evropskih jezikov. Slovenska raziskovalna infrastruktura CLARIN.SI je organizirana kot konzorcij, katerega ustanovni član je tudi ZRC SAZU, in nudi certificiran repozitorij jezikovnih virov, konkordančnike in druga orodja ter servise za delo s slovenskim jezikom.

Namenjena je zagotavljanju dostopa do jezikovnih virov in servisov za namene raziskav v humanistiki in družboslovju z delovanjem poenotene računalniške platforme, ki je v letu 2017 prešla na nov strežnik. Na repozitoriju so bila opravljena manjša vzdrževalna dela, prevedene so bile vse HTML-strani v slovenščino. Število vnosov v repozitorij se je povečalo s 47 na 79, 13 slovarjev in leksikonov, ki so v primerjavi z drugimi jezikovnotehnološkimi orodji, kompleksni in tudi človeško obdelani digitalni jezikovni viri je prispeval Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, viri pa so na voljo pod licenco CC BY. Po na novo urejenih korpusih je od leta 2017 moč iskati z dvema konkordančnikoma. Poleg tega so bili izvedeni projekti jezikoslovnega označevanja.

Pomembnejši rezultati v letu 2017

V letu 2017 so bile na infrastrukturi CLARIN.SI v Sloveniji opravljene v nadaljevanju izpostavljene aktivnosti.

- CLARIN.SI je prešel na nov strežnik.
- Na repozitoriju so bila opravljena manjša vzdrževalna dela.
- Prevedene so bile vse HTML-strani v slovenščino in dokončana prijava repozitorija v OpenAIRE.
- Število vnosov v repozitorij se je povečalo s 47 na 79, precej je bilo tudi vnosov novih različic virov (in skritje starih). Nove vnose so prispevali člani konzorcija INZ (slovParl 2.0), IJS (korpusi Janes, ReLDI-hr, ReLDI-sr), UL+IJS (ssj500k V2.0), FE (Sofes), FRI (korpus komentarjev, označenih s sentimentom, KKS, Sloleks z avtomatsko pripisanimi naglasi), UM (GosVL 2.0), ZRC SAZU je prispeval 13 kompleksnih jezikovnih virov (slovarjev, leksikonov), dostopnih pod licenco CC BY, UniNM (sentiment, 2x korpus + leksikon), DDR (Razvezani jezik, Arcticae Horulae – v delu).
- Produkcijsko sta bila instalirana konkordančnika KonText in noSketch Engine z na novo urejenimi korpusi.
- Izvedenih je bilo več projektov jezikoslovnega označevanja: NER, KAS, PARSEME VMWE, SRL. Začelo se je označevanje slovenskega jezika v WebLichtu.
- Vidnejše vloge v odborih CLARIN ERIC so prevzeli: Darja Fišer - direktorica za »user involvement« pri CLARIN-ERIC in s tem tudi ena od petih članov »CLARIN Board of Directors«, Mateja Jemec Tomazin predstavnica v odboru za pravne zadeve, Cyprian Laskowski v stalnem odboru za tehnične centre.
- Udeležbe na različnih sestankih in konferencah: NCF, SCCTC, GA, letna konferenca CLARIN ERIC.

EPOS – Evropski sistem opazovanja plošč (European Plate Observing System)

Evropski sistem opazovanja plošč (European Plate Observing System) je leta 2016 dobil pomembnejše mesto v *Načrtu razvoja raziskovalnih infrastruktur 2011–2020*. Projekt EPOS IP ima 46 partnerjev in 17 delovnih paketov (WP). ZRC SAZU je kot partner vključen v WP 2 (komunikacija in širjenje) in WP 3 (harmonizacija in integracija). Na znanstvenem področju se želi vključiti tudi v WP 9 (TCS-Near Fault Observatories - Observatoriji v bližini prelomov). Drugi slovenski partnerji se vključujejo v WP 8 (TCS Seizmologija), WP 10 (TCS GNSS podatki in proizvodi) in WP 15 (TCS Geološke informacije in modeliranje).

Vloga slovenskih organizacij v projektu EPOS IP je določitev podatkov, ki ustrezajo projektu, zbiranje

podatkov, obdelava podatkov in pošiljanje podatkov iz območja Slovenije v mednarodne centre v skladu s smernicami EPOS IP. Tako bodo aktivni tektonski premiki na ozemlju Evrope predstavljeni z različnimi podatki (geologija, seizmologija, geodezija, vulkanologija, geomagnetizem, satelitski podatki, terenski laboratoriji.....), ki se bodo redno zbirali in arhivirali, hkrati pa bodo pod določenimi pogoji uporabni za kompleksne raziskave. Za Slovenijo, kot deželo z aktivno potresno aktivnostjo, je sodelovanje pri projektu EPOS IP zelo pomembno.

Pomembnejši rezultati v letu 2017

- Pet slovenskih partnerjev (ZRC SAZU, Geološki Zavod Slovenije; Agencija Republike Slovenije za okolje, Urad za seizmologijo in geologijo; Institut »Jožef Stefan« in Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani) je leta 2016 podpisalo pogodbo o ustanovitvi konzorcija EPOS-SI, v katerem je ZRC SAZU prevzel vlogo nacionalnega koordinatorja. Eden od zastavljenih ciljev je tudi vključitev v evropski konzorcij EPOS ERIC že v fazi konstituiranja, ki naj bi bila izvedena leta 2018. V letu 2017 je konzorcij EPOS-SI podpisal Aneks št. 1, kjer so podani pogoji črpanja finančnih sredstev vseh slovenskih partnerjev.
- Partnerji v konzorciju EPOS-SI so v letu 2017 pripravili in oddali prijavo za zbiranje predlogov za izkaz interesa za »Razvoj raziskovalne infrastrukture za mednarodno konkurenčnost slovenskega RRI prostora« na Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.
- Predstavnica ZRC SAZU, ki je članica BNSR (Board of National Scientific Representatives) in IPC (Implementation Phase Council) je aktivno sodelovala na srečanjih projekta in pri aktivnostih, povezanih z delovnimi paketi (2, 3 in 9).
- Na Inštitutu za raziskovanje krasa so nadaljevali z meritvami tektonskih mikropremikov s tenziometri TM 71 v izbranih slovenskih kraških jamah, obdelovali podatke ter izvajali analizo izmerjenih podatkov. Pri tem so bili v kontaktu z vodjo WP 9 (TCS - Near Fault Observatories (NFO) - Observatoriji v bližini prelomov), saj se dogovarjajo za možno uveljavitev Postojnske jame kot nove lokacije NFO v okviru projekta EPOS IP. V Postojnski jami namreč že od leta 2004 opravljajo redne mesečne meritve mikro-tektonskih premikov s tenziometri TM 71 (del inštrumentov je tudi avtomatiziran, meritve se opravljajo 1 x na dan), od 2010 merijo potresno aktivnost, hkrati pa izvajajo tudi meteorološke meritve (temperatura, zračni tlak, CO₂).
- Na 25. mednarodni krasoslovni šoli »Klasični kras« so soavtorji (Costa, Giovanni, Pahor, J., Šebela, S., Vaupotič, J., Vičič, B., Živčič, M.) predstavili poster z naslovom »Postojna Cave as possible Near Fault Observatory mini site in SW Slovenia«.
- V okviru WP 2 (komunikacija in širjenje) ima ZRC SAZU zelo pomembno vlogo pri pripravi in izvedbi srečanja EPOS INFO-DAY, ki bo 29.-30. 5. 2018 v Ljubljani. Gre za predstavitev projekta EPOS IP deželam, ki še niso vključene v ta projekt (Albanija, Srbija, Črna gora, Hrvaška, BIH, FYR Makedonija, Kosovo, Malta, Ciper). ZRC SAZU je izvajal poizvedbo možnih kontaktov ljudi, ki bi se srečanja udeležili in sodeloval pri pripravi prvega obvestila.
- V okviru WP 3 (harmonizacija in integracija) je bil ZRC SAZU aktiven v uredniškem odboru EPOS Newsletter.
- V okviru WP 8 (seizmologija) so se tri predstavnice ARSO, Urada za seizmologijo (ki je član konzorcija EPOS-SI) udeležile dveh srečanj. Prva predstavnica ARSO se je 5.-7. septembra 2017 v Lenzburgu v Švici udeležila delavnice PSHA (verjetnostno ocenjevanje potresne nevarnosti, smernice na lokalni, nacionalni in regionalni ravni) ter ustanovnega sestanka EFEHR (Evropski servis za potresno nevarnost in ogroženost). Na ožjem delovnem sestanku s predstavnikom Švicarske seizmološke službe, ki je trenutno nosilec nalog EFEHR ter s predstavnico italijanskega inštituta INGV, ki nudi spletno storitev EFEHR (Evropska baza aktivnih prelomov), je slovenska predstavnica predstavila trenutno stanje slovenskega projekta, čemur je sledila razprava o številnih podrobnostih modeliranja, ocenjevanja vhodnih podatkov ter specifičnih problemih. Drugi dve predstavnici ARSO sta se udeležili mednarodne seizmološke delavnice EPOS Seismology – ORFEUS, ki je potekala 25.-27. 10. 2017 v Lizboni na Portugalskem.

13.Obrazložitev spremembe sestave infrastrukturne skupine v letu 2017¹³

SLO

Konec leta 2017 je prišlo do širitve infrastrukturne skupine, predvsem zaradi dodatno dobljenih sredstev, za katera smo zaprosili v skladu s pozivom ARRS št. 6315-1/2017-25, ki smo ga prejeli po elektronski pošti 21. 11. 2017. Obstoječi infrastrukturni skupini so se pridružili novi sodelavci z natančno opredeljenimi infrastrukturnimi obveznostmi, ki se bodo iz leta 2017 večinsko nadaljevale tudi v prihodnjem letu.

Majda Černič Istenič (šifra: 05735): Podporne aktivnosti programa Krepitve duševnega zdravja: organizacija javnih izobraževalnih dogodkov ob Svetovnem dnevu duševnega zdravja v okviru katerega bo izvedenih več javnih predavanj in delavnic na temo prepoznavanja in spoprijemanja z motnjami razpoloženja.

Duška Knežević Hočevar (šifra: 11849): Podporne aktivnosti pri raziskovalnem programu P6-0347, projektu EU-GARCIA ter programu Krepitve duševnega zdravja (priprava spletne učilnice, ki bo vsebovala izobraževalna in informativna gradiva v pisni in grafični obliki).. Učilnica bo tudi interaktivno povezana z evalvacijskim vprašalnikom o ravni pismenosti iz področja motenj razpoloženja, s katerim bodo obiskovalci aplikacije lahko preverjali svojo raven pismenosti pred in po obisku e-učilnice ter pridobili tudi povratno informacijo.

Lilijana Šprah (šifra: 15883): Infrastrukturne aktivnosti pri projektu CEPHOS_LINK in programu Krepitve duševnega zdravja (organizacija in izvedba javnih izobraževalnih dogodkov, javnih predavanj in delavnic na temo prepoznavanja in spoprijemanja z motnjami razpoloženja; evalvacija učinkov spletne učilnice OMRA na raven pismenosti o duševnem zdravju).

Matjaž Vesel (šifra: 12330): Nadaljevanje del pri pripravi Slovenskega filozofskega leksikona, ki so prenehala z odhodom sodelavca Filozofskega inštituta in zaradi zmanjšanja sredstev za infrastrukturno dejavnost. V pripravljalni fazi leksikona je bilo izdelanih več deset poskusnih gesel. Infrastrukturna pomoč bo dobrodošla predvsem pri dopolnitvi geslovnika, komunikaciji z avtorji slovarskih gesel in urednikovanju.

Matija Ogrin (šifra: 16207): Strokovna in tehnična podpora pri implementaciji univerzalnega podatkovnega modela za strukturiranje in povezovanje tematsko raznolikih in tehnološko raznorodnih zbirk nacionalnega pomena na ZRC SAZU. Rešitve iščemo v že obstoječih odprtokodnih sistemih, ki pa jih je treba za potrebe besedilnih, zvočnih, slikovnih in drugih vrst podatkov še nadgraditi. Poudarek je tudi na razvijanju brskalnikov za poizvedovanje po raznorodnih zbirkah. Veliko dodatnega dela je treba vložiti v urejanje standardiziranih metapodatkov.

Andrej Rahten (šifra: 19632): Organizacija, svetovanje in podpora pri zasnovi in izvedbi Centralne kartoteke srednjeveških listin za Slovenijo (CKSL). Kartoteka zajema okoli 6.300 enot. Z dodatnimi sredstvi in kadri načrtujemo, da bomo lahko izvedli informatizacijo zbirke. V prvi vrsti je načrtovana digitalizacija kartotečnih listkov (priprava, skeniranje, obdelava z OCR tehnologijo, kolacioniranje z originalom z namenom odprave napak pri strojni obdelavi) in izdelava elektronske podatkovne baze z uporabniškim vmesnikom.

Janez Mulec (šifra: 20220): Meritve vpliva rabe Postojnskega in Predjamskega jamskega sistema za turizem in predlaganje omilitvenih ukrepov v smislu trajnostne rabe obeh sistemov ter priprava podatkov za poročanje v sistem EPOS.

Rebeka Kunej (22274): Zagotovitev aktivnosti, ki so nujne pri zaščiti in digitalizaciji historičnega gradiva v Zvočnem arhivu. Te dejavnosti so: priprava zvočnih nosilcev (mehansko restavriranje, čiščenje in priprava nosilcev za predvajanje) ter priprava in nastavitve predvajalne opreme (izbira in nastavitve predvajalnih aparatov, kalibriranje, ekvilizacija).

Aleš Bunta (šifra: 22569): Pomoč pri prevajanju in urejanju temeljnih del Immanuela Kanta, enega od stebrov moderne filozofije. Prevodi njegovih del so nujni sestavni del posamičnih nacionalnih evropskih kultur. V okviru prevajalskega dela nastaja tudi slovenski geslovník temeljnih pojmov filozofije Immanuela Kanta. Delo je treba nadaljevati in razširiti s pripravo temeljnih pojmov nemške klasične filozofije, v prvem koraku predvsem s pripravo geslovnika temeljnih pojmov filozofije G. F. W. Hegla.

Tadej Troha (šifra: 28442): Infrastrukturna podpora pri pripravi geslovnika ključnih gesel sodobne filozofije, predvsem tiste, ki se naslanja na psihoanalizo S. Freuda in J. Lacana. Gre za področje filozofije, na katerem se je slovenska filozofska misel v zadnjih tridesetih letih uveljavila tudi v mednarodnem merilu. Nadaljevale se bodo tudi aktivnosti pri pripravi Glosarija temeljnega antičnega izrazja. Pripravljen je koncept glosarija, ustrezna finančna podpora pa je omogočila njegovo realizacijo.

Tilen Podobnik (50833): Tehnična pomoč pri makrobotaničnih, palinoloških in arheozooloških

raziskavah za projekt Poizkopavalna obdelava arhivov najdišč za izvedena zaščitna arheološka izkopavanja na avtocestnih odsekih in posameznih lokacijah izkopavanj, kjer poizkopavalna obdelava še ni bila izvedena. Makrobotanične raziskave vključujejo analizo rastlinskih makroostankov iz arheoloških najdišč po Sloveniji, tj. les, oglje, semena, plodovi. Palinološke raziskave vključujejo analizo fosilnega cvetnega prahu (peloda) na tistih arheoloških najdiščih, ki omogočajo ohranitev peloda zaradi vlažnih razmer v sedimentu (jezerski in močvirski sedimenti, plasti pod nivojem talne vode). Arheozoološke raziskave pa vključujejo analizo živalskih ostankov iz arheoloških najdišč po Sloveniji s poudarkom na vretenčarjih in pripravo objave v okviru monografske serije Arheologija na avtocestah Slovenije.

Aljančič Magda (šifra: 50840): Sodelovanje pri zbiranju podatkov za EPOS IP. Gre za podatke, ki so vezani na spremljanje tektonskih premikov na evropski celini in vključujejo seizmološke, geološke, geodetske, vulkanske in druge podatke. Glavna vloga sodelavke v projektu bo vezana tudi na organiziranje EPOS INFO DAY dogodka, ki bo maja 2018 v Ljubljani. Aktivnosti bodo usmerjene tudi k interakcijam in sinergijam med dvema infrastrukturama, ki podpirata raziskave biodiverzitet in socioekološke raziskave: LifeWatch in LTER-Slovenija. Glavne dejavnosti obsegajo kartiranje znanstvenih izzivov (podnebne spremembe, struktura/funkcija ekosistema, biotska raznovrstnost), kartiranje tehničnih izzivov (od zbiranja podatkov do razširjanja znanja), interoperabilnost podatkov in storitev ter vzajemni razvoj.

14. Predstavitev infrastrukturnega programa na spletu (navedite naslov spletnega mesta)

<https://www.zrc-sazu.si/sl/programi-in-projekti/naravna-in-kulturna-dediscina-2015-2020>

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni;
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja in obdelavo teh podatkov za evidence ARRS;
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v papirnati obliki;
- so z vsebino poročila seznanjeni in se strinjajo vsi izvajalci infrastrukturnega programa.

potrjujemo zgoraj navedene izjave

Podpisi:

*zastopnik oz. pooblaščenca oseba JRO
in/ali RO s koncesijo:*

in

vodja infrastrukturnega programa:

Jerneja Fridl

ŽIG

Datum:

15.3.2018

Oznaka prijave: ARRS-RI-IP-VP-2018/38

¹ Izraz vodja programa je zapisan v moški slovnični obliki in je uporaben kot nevtralen za ženske in moške. Izpolni vodja infrastrukturnega programa, v primeru Univerze vodja na članici Univerze. [Nazaj](#)

² Izpolnite, tudi v primeru, če ima vaša raziskovalna organizacija samo 1 organizacijsko enoto. [Nazaj](#)

³ O rezultatih in ciljih je potrebno poročati skladno s pričakovanimi rezultati in cilji, ki ste jih navedli v prijavnici dokumentaciji. Obseg teksta v tej točki je omejen do največ 6000 znakov na 1 OE. [Nazaj](#)

⁴ Obseg teksta v tej točki je omejen do največ 6000 znakov na 1 OE. [Nazaj](#)

⁵ Obseg teksta v tej točki je omejen do največ 6000 znakov na 1 OE. [Nazaj](#)

Vmesno poročilo o rezultatih infrastrukturnega programa za leto 2017

- ⁶ Obseg teksta v tej točki je omejen do največ 6000 znakov na 1 OE. [Nazaj](#)
- ⁷ Obseg teksta v tej točki je omejen do največ 6000 znakov na 1 OE. [Nazaj](#)
- ⁸ Obseg teksta v tej točki je omejen do največ 6000 znakov na 1 OE. [Nazaj](#)
- ⁹ Priložite obrazec: RAZISKOVALNA IN INFRASTRUKTURNA OPREMA TER DRUGA INFRASTRUKTURA [Nazaj](#)
- ¹⁰ Obseg teksta v tej točki je omejen do največ 6000 znakov na 1 OE. [Nazaj](#)
- ¹¹ Obseg teksta v tej točki je omejen do največ 6000 znakov na 1 OE. [Nazaj](#)
- ¹² Obseg teksta v tej točki je omejen do največ 6000 znakov na 1 OE. [Nazaj](#)
- ¹³ Obseg teksta v tej točki je omejen do največ 6000 znakov na 1 OE. [Nazaj](#)>

Obrazec: ARRS-RI-IP-VP/2018 v1.00
BC-AC-BE-20-45-8C-FF-41-CA-0E-57-17-F5-79-4D-F1-C7-F2-A0-97